

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Analýza trhu spotřebitelských úvěrů v České republice

Vít Novák

**Bakalářská práce
2015**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Vít Novák**
Osobní číslo: **E12861**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Veřejná ekonomika**
Název tématu: **Analýza trhu spotřebitelských úvěrů v České republice**
Zadávací katedra: **Ústav ekonomických věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je charakterizovat spotřebitelské úvěry, analyzovat vývoj spotřebitelských úvěrů v ČR u bankovních a nebankovních institucí.

Osnova:

- Vymezení bank a bankovních produktů.
- Charakteristika spotřebitelských úvěrů a jejich specifika.
- Analýza spotřebitelských úvěrů vybraných bankovních institucí.
- Analýza spotřebitelských úvěrů u vybraných nebankovních institucí.
- Komparace vybraných spotřebitelských úvěrů u bankovních a nebankovních institucí.

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

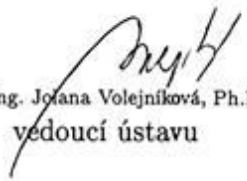
DOHNAL, J. Spotřebitelský úvěr: praktická příručka s příklady a judikaturou. Praha: Leges, 2011, 128 s. Praktik. ISBN 978-808-7212-769.
WACHTLOVÁ, L. Zákon o spotřebitelském úvěru: komentář. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2011, xviii, 328 s. Beckovy malé komentáře. ISBN 978-807-4001-185.
TEPLÝ, Petr. Navigátor bezpečného úvěru: komentář. 1. vyd. V Praze: Karolinum, 2013, 198 s. Beckovy malé komentáře. ISBN 978-802-4622-873.
DVOŘÁKOVÁ, I. Komunitární právní úprava spotřebitelského úvěru v praxi: komentář. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2010, 79 s. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-808-7255-483.
REVENDA, Z. Peněžní ekonomie a bankovníctví. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012, 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.

Vedoucí bakalářské práce:
Ing. Liběna Černožorská, Ph.D.
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: 29. září 2014
Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2015

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 29. září 2014

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 30. 4. 2015

Vít Novák

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce Ing. Liběně Černohorské, Ph.D. za její odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat své rodině a svému okolí za veškerou podporu, která mi byla poskytnuta.

ANOTACE

Obsahem této práce je analýza nabízených spotřebitelských úvěrů na českém trhu. V první části se čtenář seznámí s teoretickou stránkou ohledně pojmů a poskytováním úvěrů, se zaměřením na úvěry spotřebitelské. V druhé, praktické části, je provedena analýza nabízených spotřebitelských úvěrů od největších bankovních a nebankovních poskytovatelů v ČR.

KLÍČOVÁ SLOVA

Spotřebitelský úvěr, bankovní instituce, nebankovní instituce, charakteristika, analýza, komparace.

TITLE

Analysis of consumer loans in the Czech Republic

ANNOTATION

The content of this paper is an analysis of offered consumer credits on a czech market. In the first part the reader will get to know the theoretical part about the terms and providing loans with the specialization to consumer credits. The second part is practical and an the analysis of the offered consumer credits from the biggest banking and non-banking providers is done there.

KEYWORDS

Consumer loan, banking company, nonbank company, characteristic, analysis, comparison.

OBSAH

SEZNAM TABULEK	- 8 -
1 FINANČNÍ TRH.....	12
1.1 ALOKACE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA FINANČNÍM TRHU	12
1.2 STRUKTURA FINANČNÍHO TRHU	13
1.2.1 Peněžní trh.....	14
1.2.2 Kapitálový trh.....	15
1.2.3 Úvěrový trh.....	15
2 ÚVĚRY, ÚROKY A ÚROČENÍ, RPSN	16
2.1 ÚVĚR	16
2.1.1 Dělení úvěrů	16
2.1.2 Způsoby splácení úvěrů	18
2.1.3 Zajištění úvěru	19
2.1.4 Proces poskytování úvěrů	20
2.2 ÚROK A ÚROČENÍ.....	23
2.2.1 Úrok.....	23
2.2.2 Úroková míra.....	23
2.2.3 Úroková sazba.....	24
2.2.4 Úrokové období	25
2.2.5 Úročení a jeho druhy.....	26
2.3 ROČNÍ PROCENTNÍ SAZBA NÁKLADŮ	28
3 SPOTŘEBITELSKÝ ÚVĚR.....	30
3.1 CHARAKTERISTIKA SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ	30
3.2 DRUHY SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ.....	32
3.3 PRÁVNÍ ÚPRAVA SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ	33
4 POSKYTOVATELÉ SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ V ČR.....	36
4.1 BANKOVNÍ INSTITUCE.....	36
4.1.1 Bankovní soustava	37
4.2 NEBANKOVNÍ INSTITUCE.....	38
4.2.1 Profesionální poskytovatelé spotřebitelských úvěrů.....	39
4.2.2 Úvěroví predátoři	39
4.3 TRH SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ V ČR	40
5 ANALÝZA TRHU SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ V ČR	42
5.1 METODIKA	42
5.2 MODELOVÉ PŘÍKLADY	43
5.3 ANALÝZA SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ VYBRANÝCH BANKOVNÍCH INSTITUCÍ	43
5.3.1 Česká spořitelna, a.s. – Půjčka České spořitelny	43
5.3.2 Československá obchodní banka, a.s. – Půjčka na cokoliv	44
5.3.3 Komerční banka, a.s. – Úvěr na cokoliv a Studentský úvěr	46
5.3.4 GE Money Bank, a.s. – Osobní Express půjčka	46
5.3.5 Raiffeisenbank, a.s. – Rychlá půjčka	47
5.4 ANALÝZA SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ VYBRANÝCH NEBANKOVNÍCH INSTITUCÍ.....	48
5.4.1 CETELEM, ČR, a.s. – Osobní půjčka Cetelem.....	48
5.4.2 Home Credit, a.s. – Hotovostní půjčka.....	49
5.4.3 Provident Financial, s.r.o. – Půjčka Provident	50
5.4.4 Cofidis, s.r.o. – Hotovost a Partnerská půjčka	51
5.4.5 Profí Credit – Zaměstnanecký úvěr	52
6 VÝSLEDKY A KOMPARACE SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ.....	53
6.1 VÝSLEDKY PRO MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 1.....	53
6.2 VÝSLEDKY PRO MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 2.....	54
6.3 VÝSLEDKY PRO MODELOVÝ PŘÍKLAD Č. 3.....	56
6.4 CELKOVÉ VÝSLEDKY	57
6.5 KOMPARACE NABÍDKY BANKOVNÍCH A NEBANKOVNÍCH SPOLEČNOSTÍ.....	59

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Rozdělení finančního trhu	14
Tabulka 2: Přehled základních forem zajištění úvěrů	19
Tabulka 3: Příklady úročení při různém způsobu úročení.....	26
Tabulka 4: Česká spořitelna: Modelový příklad č. 1	44
Tabulka 5: Česká spořitelna: Modelový příklad č. 2.....	44
Tabulka 6: Česká spořitelna: Modelový příklad č. 3.....	44
Tabulka 7: ČSOB: Modelový příklad č. 1	45
Tabulka 8: ČSOB: Modelový příklad č. 2.....	45
Tabulka 9: ČSOB: Modelový příklad č. 3	45
Tabulka 10: Komerční banka, a.s. – Modelový příklad č. 1.....	46
Tabulka 11: Komerční banka, a.s. – Modelový příklad č. 2.....	46
Tabulka 12: Komerční banka, a.s. – Modelový příklad č. 3.....	46
Tabulka 13: GE Money Bank, a.s. – Modelový příklad č. 2.....	47
Tabulka 14: GE Money Bank, a.s. – Modelový příklad č. 3.....	47
Tabulka 15: Raiffeisenbank – Modelový příklad č. 1	47
Tabulka 16: Raiffeisenbank – Modelový příklad č. 2	47
Tabulka 17: Raiffeisenbank – Modelový příklad č. 3	48
Tabulka 18: CETELEM, ČR – Modelový příklad č. 1.....	48
Tabulka 19: CETELEM, ČR – Modelový příklad č. 2.....	49
Tabulka 20: CETELEM, ČR – Modelový příklad č. 3.....	49
Tabulka 21: Home Credit – Modelový příklad č. 1.....	49
Tabulka 22: Home Credit – Modelový příklad č. 2.....	50
Tabulka 23: Home Credit – Modelový příklad č. 3.....	50
Tabulka 24: Provident Financial - Modelový příklad č. 1.....	50
Tabulka 25: Provident Financial - Modelový příklad č. 2.....	51
Tabulka 26: Cofidis – Modelový příklad č. 1.....	51
Tabulka 27: Cofidis – Modelový příklad č. 2.....	51
Tabulka 28: Cofidis – Modelový příklad č. 3.....	52
Tabulka 29: Profi Credit – Modelový příklad č. 1	52
Tabulka 30: Profi Credit – Modelový příklad č. 2	52
Tabulka 31: Profi Credit – Modelový příklad č. 3	52
Tabulka 32: Pořadí bankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 1	53
Tabulka 33: Pořadí nebankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 1	53
Tabulka 34: Celkové pořadí všech poskytovatelů pro modelový příklad č. 1	54
Tabulka 35: Pořadí bankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 2.....	54
Tabulka 36: Pořadí všech nebankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 2.....	55
Tabulka 37: Celkové pořadí všech poskytovatelů pro modelový příklad č. 2	55
Tabulka 38: Pořadí bankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 3.....	56
Tabulka 39: Pořadí nebankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 3	56
Tabulka 40: Celkové pořadí všech poskytovatelů pro modelový příklad č. 3	57
Tabulka 41: Celkové pořadí sledovaných bankovních poskytovatelů	57
Tabulka 42: Celkové pořadí sledovaných nebankovních poskytovatelů	58
Tabulka 43: Celkové pořadí všech sledovaných poskytovatelů.....	58

SEZNAM ILUSTRACÍ

Obrázek 1: Přehled nabídky bankovních úvěrových produktů	17
Obrázek 2: Úvěrový proces	20
Obrázek 3: Banka jako finanční zprostředkovatel.....	36
Obrázek 4: Objem spotřebitelských úvěrů v ČR v období 2004-2014 (stavy ke konci let).....	40
Obrázek 5: Objem nových spotřebitelských úvěrů v ČR v období 2004-2013.....	41
Obrázek 6: Porovnání průměru nabídek od bankovních a nebankovních poskytovatelů.....	59

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

BRKI	Bankovní registr klientských informací
CB	Centrální banka
ČLFA	Česká leasingová a finanční asociace
ČNB	Česká národní banka
ČOI	Česká obchodní inspekce
ČR	Česká republika
ČSOB	Československá obchodní banka
EU	Evropská unie
NRKI	Nebankovní registr klientských informací
RPSN	Roční procentuální sazba nákladů
Sb.	Sbírka zákonů

ÚVOD

Bakalářská práce se zaměřuje na oblast spotřebitelských úvěrů na českém trhu. V České republice v současné době tyto úvěry poskytují bankovní a nebankovní instituce. Problematiku spotřebitelských úvěrů můžeme považovat za stále aktuální, neboť trendem společnosti je čím dál vyšší zadlužování domácností u nás i v zahraničí. Zadlužování obyvatelstva není sice nic škodlivého, nicméně je důležité, aby se jednalo o zodpovědné zadlužování. Pod zodpovědným zadlužením si představíme především schopnost tento dluh splatit včas a za sjednaných podmínek. Důvodů pro uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru stále stoupá. Obecně lze říci, že tímto druhem úvěru lze získat finanční prostředky na cokoliv. Nejčastějšími důvody jsou pořízení automobilu, vybavení domácnosti a rekonstrukce domu či bytu. Stále více se ovšem můžeme setkávat se spotřebitelskými úvěry poskytnutými také na nehmotné věci, například na dovolené či studium v zahraničí.

Práce je rozdělena do šesti kapitol. Čtenář nejdříve získá teoretické znalosti ohledně spotřebitelských úvěrů, a to ve čtyřech kapitolách. První z nich se věnuje finančnímu trhu a pomůže především pochopit významnost úvěrů jako takových. Druhá kapitola obsahuje vysvětlení pojmů, které jsou přímo s úvěry spojeny, a jsou jejich nejdůležitějšími aspekty. Další kapitola pojednává již pouze o spotřebitelském úvěru, jeho charakteristikách a snaží se spotřebitelský úvěr co nejpřesněji vymežit. Ve čtvrté kapitole jsou představeny obě skupiny poskytovatelů spotřebitelských úvěrů v ČR a přiblížena jejich problematika. Tyto čtyři kapitoly jsou základem pro analýzu, která proběhne ve zbývajících dvou kapitolách. V první z nich je provedena samotná analýza trhu spotřebitelských úvěrů na různých modelových příkladech a u vybraných společností. V poslední kapitole jsou vyhodnoceny výsledky analýzy včetně komparace nabídky bankovních a nebankovních institucí.

Cílem práce je analyzovat nabídku spotřebitelských úvěrů u vybraných institucí na českém trhu a porovnat nabídku spotřebitelských úvěrů od bankovních a nebankovních institucí. Dílčím cílem je vytvoření pořadí vybraných poskytovatelů podle výhodnosti nabízených produktů. To vše na uměle vytvořených modelových příkladech, které byly ovšem zvoleny tak, aby v praxi mohly odpovídat skutečným situacím. Cílem práce je také seznámit čtenáře s teoretickou stránkou ohledně problematiky poskytování spotřebitelských úvěrů a rozšířit znalosti v oblasti spotřebitelských úvěrů.

1 FINANČNÍ TRH

System finančních trhů **umožňuje přemísťovat finanční prostředky** od přebytkových subjektů k deficitním subjektům cestou vytváření a obchodování finančních instrumentů. Finanční prostředky jsou díky tomu umísťovány (alokovány) k těm deficitním subjektům, které je dokáží využít nejefektivněji. Stejně tak finanční trhy zajišťují likviditu deficitní i přebytkové subjekty mohou rychle a za nízkých nákladů měnit své portfolio před okamžikem splatnosti finančních instrumentů. [21]

Jinými slovy je finanční trh **system institucí a instrumentů** zabezpečující pohyb peněz a kapitálu ve všech formách mezi různými ekonomickými subjekty na základě nabídky a poptávky. [21]

Pokud by finanční trhy neexistovaly, deficitní subjekty by ztrácely motiv pro vypůjčování si finančních prostředků a přebytkové subjekty by měly výrazně menší motiv pro tvorbu úspor. *„Subjekty nejsou trvale přebytkové nebo deficitní – motivy pro tvorbu úspor domácností a firem je možné spatřovat především v oblasti finančních životních cyklů.“* [21]

Finanční trhy tvoří neodmyslitelnou součást každé ekonomiky a jejich efektivní fungování je klíčovým faktorem hospodářského růstu. Naopak špatně fungující finanční trhy mohou ekonomiku výrazně oslabit, kdy problémy finančního trhu se velmi rychle rozšíří a na další sektory ekonomiky. *„Finanční trhy mají přímý vliv na bohatství jednotlivců, chování firem a spotřebitelů.“* [3]

1.1 Alokace finančních prostředků na finančním trhu

V zásadě existují dva způsoby, kterými se na finančním trhu alokují finanční prostředky mezi přebytkovými a deficitními subjekty, a to financování přímé a nepřímé.

Přímé financování, kdy se na finančním trhu přímo setkávají subjekty a finanční prostředky jsou mezi nimi alokovány prostřednictvím různých druhů cenných papírů. Deficitní subjekty emitují krátkodobé nebo dlouhodobé cenné papíry a přebytkové subjekty investují své úspory do těchto instrumentů. Tyto instrumenty se označují jako primární. [21]

Nepřímé financování, při kterém na trhu vystupuje finanční zprostředkovatel, který emituje sekundární finanční instrumenty. Přebytkový subjekt při alokaci svých přebytečných finančních prostředků využívá služeb finančních zprostředkovatelů, kteří alokují shromážděné zdroje na svůj vlastní účet a riziko. [21] **Finanční zprostředkovatelé** tedy umožňují subjektům přesun prostředků.

Tyto zprostředkovatele je možné rozčlenit do čtyř základních kategorií [3]:

- **depozitní instituce** (komerční banky, stavební spořitelny, družstevní záložny),
- **smluvně spořicí instituce** (penzijní fondy a pojišťovny),
- **investiční zprostředkovatelé** (hedžové fondy, private equity, suverénní fondy, finanční společnosti a podílové fondy),
- **ostatní finanční instituce** (hypoteční banky, leasingové společnosti a faktoringové společnosti).

Význam alokace finančních prostředků prostřednictvím těchto dvou kanálů se podstatně liší v jednotlivých finančních systémech. Nepřímé financování se vyskytuje více a má dominantní postavení především na evropských trzích. Do tohoto modelu lze přiřadit i Český finanční trh. Naopak přímé financování hraje podstatně významnější v USA nebo například ve Velké Británii. [21]

1.2 Struktura finančního trhu

Alokace finančních prostředků probíhá na finančním trhu, který je vnitřně strukturován a má určitou institucionální podobu. *„Jednoznačné vymezení této struktury není snadnou záležitostí. Teorie ani praxe není ve vymezení finančního trhu a jeho dílčích segmentů zcela jednotná.“* [21]

Finanční trh, respektive jeho segmenty, které budou dále uvedeny, lze rozdělit podle důležitého kritéria, a to zda jde o prvotní prodej určitého instrumentu, nebo o obchod s dříve emitovanými instrumenty. Podle tohoto hlediska dělíme trhy na **primární** a **sekundární**. Na primárním trhu tedy dochází k prvotnímu prodeji (emisi) určitého instrumentu, typicky např. prodej nově emitovaných dluhopisů či akcií nebo poskytnutí úvěru bankou svému klientovi. Na sekundárním trhu dochází k obchodům s již dříve emitovanými instrumenty. To znamená, že investoři mohou svá práva vyplývající z instrumentu zakoupeného na primárním trhu dále prodávat za tržní cenu jiným subjektům. [21]

Segmentaci finančního trhu lze provádět podle různých kritérií a výsledná struktura je závislá na tom, která kritéria jsou brána za důležitější a která jsou naopak druhotná. Na trhu také vznikají stále nové produkty, jejichž charakteristiky neumožňují jednoznačné zařazení a tím vznikají silné tendence vzájemného prolínání jednotlivých trhů. To vše má za následek, že již tak dost nejasné hranice mezi jednotlivými segmenty finančních trhů se dále rozmazávají. S uvedenými výhradami je nutné přistupovat k dále uvedenému členění finančních trhů.

Pokud zůstaneme pouze na úrovni národního finančního trhu, který je vymezen geografickými hranicemi, můžeme finanční trh členit na trh **peněžní, kapitálový a úvěrový**. Za rozhodující kritéria pro toto členění je možné považovat [21]:

- okruh subjektů, mezi kterými obchody probíhají;
- dobu splatnosti obchodů;
- využívané instrumenty.

Na základě těchto kritérií lze provést základní vymezení peněžního, kapitálového a úvěrového trhu, který je zobrazen v následující tabulce 1.

Tabulka 1: Rozdělení finančního trhu

Subjekty trhu Instrumenty a jejich splatnost		Obchody mezi	
		Bankami, bankami a centrální bankou	Bankami a dalšími finančními institucemi a nebankovním sektorem
Úvěry	Krátkodobé	Peněžní trh	Úvěrový trh
	Dlouhodobé		
Cenné papíry	Krátkodobé	Peněžní trh	Kapitálový trh
	Dlouhodobé		

Zdroj: [21]

Autoři často člení trh pouze na dva segmenty, na trh peněžní a kapitálový. Obchody, které se zařazují pod úvěrový trh, jsou při tomto přístupu přiřazovány podle doby splatnosti, buď pod trh peněžní, nebo kapitálový.

1.2.1 Peněžní trh

Peněžní trh můžeme definovat jako systém institucí a instrumentů zabezpečujících pohyb různých forem **krátkodobých peněz** (se splatností do jednoho roku) na dluhovém principu mezi bankami navzájem, bankami a centrální bankou, popřípadě i dalšími finančními institucemi a velkými nefinančními firmami. Peněžní trh se vyznačuje tím, že není institucionalizován na jednom konkrétním místě, nýbrž je tvořen bezprostředním spojením mezi jednotlivými subjekty, nejčastěji prostřednictvím počítačových sítí. Sjednaný obchod poté probíhá přes clearingová centra zřízená pro realizaci mezibankovního platebního styku, resp. instituce provádějící zúčtování a vypořádání obchodů s cennými papíry. [21]

1.2.2 Kapitálový trh

Kapitálový trh naopak zabezpečuje pohyb **střednědobého a dlouhodobého** kapitálu mezi ekonomickými subjekty prostřednictvím různých forem cenných papírů. Na rozdíl od peněžního trhu je okruh subjektů vystupujících na kapitálovém trhu širší a uspořádání trhu je různorodější. [21]

Na primárním kapitálovém trhu dochází k prvotní emisi cenných papírů. Nejvýznamnějšími emitenty jsou stát a celá veřejný sektor, popř. další instituce a velké finanční firmy. Základním motivem vstupu na kapitálový trh je snaha získat dlouhodobý kapitál především na realizaci rozvojových investičních potřeb. V pozici investorů vystupují investiční a penzijní fondy, domácnosti, banky a pojišťovny, ale i velké nefinanční firmy. Obchody na sekundárním mohou být uskutečňovány dvojím způsobem [21]:

- **Burzy cenných papírů**, která představuje nejorganizovanější formu obchodování s cennými papíry. Obchody na burze mohou provádět pouze burzou schválení obchodníci a podléhají přísným regulím.
- **Mimoburzovního trhu**, který probíhá buď prostřednictvím určitého subjektu, který obchody organizuje, nebo přímo mezi bankami a dalšími finančními zprostředkovateli. Na rozdíl od burzovního trhu je méně regulovaný a přístup na trh s podmínkami pro obchodované instrumenty jsou volnější.

1.2.3 Úvěrový trh

Úvěrový trh můžeme vymezit jako systém institucí a instrumentů zabezpečujících pohyb kapitálu na úvěrovém principu mezi bankami a nebankovním sektorem, lze sem zařadit i vzájemné úvěrové obchody bank, které vzhledem k době splatnosti nejsou součástí peněžního trhu a vzhledem k formě, kdy nejde o cenné papíry, ani součástí trhu kapitálového. Největší část úvěrového trhu tvoří střednědobé a dlouhodobé vklady, které finanční instituce s relativně dlouhodobějším přebytkem zdrojů nad svými potřebami umisťují do bank, jejichž situace je opačná. [21]

2 ÚVĚRY, ÚROKY A ÚROČENÍ, RPSN

V této kapitole jsou vysvětleny základní pojmy spojené s úvěry, které jsou pro orientaci v této práci velmi důležité. Postupně budou představeny pojmy úvěr, úrok, úročení a RPSN.

2.1 Úvěr

Pod pojmem úvěr chápeme dočasnou formu **postoupení zboží nebo peněžních prostředků věřitelem dlužníkovi na principu návratnosti**. Z hlediska banky se tedy jedná především o poskytování finančních prostředků svým klientům, ale i o takové formy, kdy banka pouze závaznou formou garantuje poskytnutí prostředků. Vzniká tedy vždy mezi dvěma subjekty, poskytovatelem úvěru, jakožto budoucím věřitelem, a žadatelem o úvěr, budoucím dlužníkem. Dlužník je ochoten za toto zapůjčení zaplatit úrok v dohodnuté výši ve formě peněžité premie. Vzniká mezi nimi tzv. **úvěrový obchod**. Pro dlužníka tento obchod představuje závazek vůči věřiteli, naopak pro věřitele pohledávku vůči dlužníkovi. [21], [22] Obchodní zákoník úvěr definoval takto: „*Smlouvou o úvěru se zavazuje věřitel, že na požádání dlužníka poskytne v jeho prospěch peněžní prostředky do určité částky, a dlužník se zavazuje poskytnuté peněžní prostředky vrátit a zaplatit úroky.*“¹

Z pohledu komerčních bank patří poskytování úvěrů mezi jejich nejdůležitější obchody. Bankovní obchody jsou velmi výnosovým a rizikovým obchodem, mají zásadní vliv na likviditu banky a jejich poskytování je regulováno centrální bankou. Banky nabízejí celou řadu různých úvěrů, které se od sebe liší určitými charakteristickými rysy. [7]

Sestavit přehled všech vyskytujících se úvěrů je takřka nemožné, proto se v další části seznámíme spíše s principy dělení.

2.1.1 Dělení úvěrů

Nabídka bankovních úvěrů je velmi pestrá, proto také v jejich dělení existuje spousta způsobů. Existuje více hledisek, podle kterých se dají úvěry členit. Jak již bylo řečeno, úvěr vzniká mezi dvěma subjekty, proto i na jeho dělení lze pohlížet z obou stran.

Z pohledu klienta je jedním z hledisek, a pro tuto práci jedním z nejdůležitějších, rozdělení úvěrů dle poskytovatele, a to na dvě skupiny:

- **úvěry poskytované bankovními společnostmi,**
- **úvěry poskytované nebankovními společnostmi.**

---

¹ Zákon č. 513/1991 Sb.

Obě skupiny těchto poskytovatelů budou blíže představeny a charakterizovány v dalších kapitolách této práce.

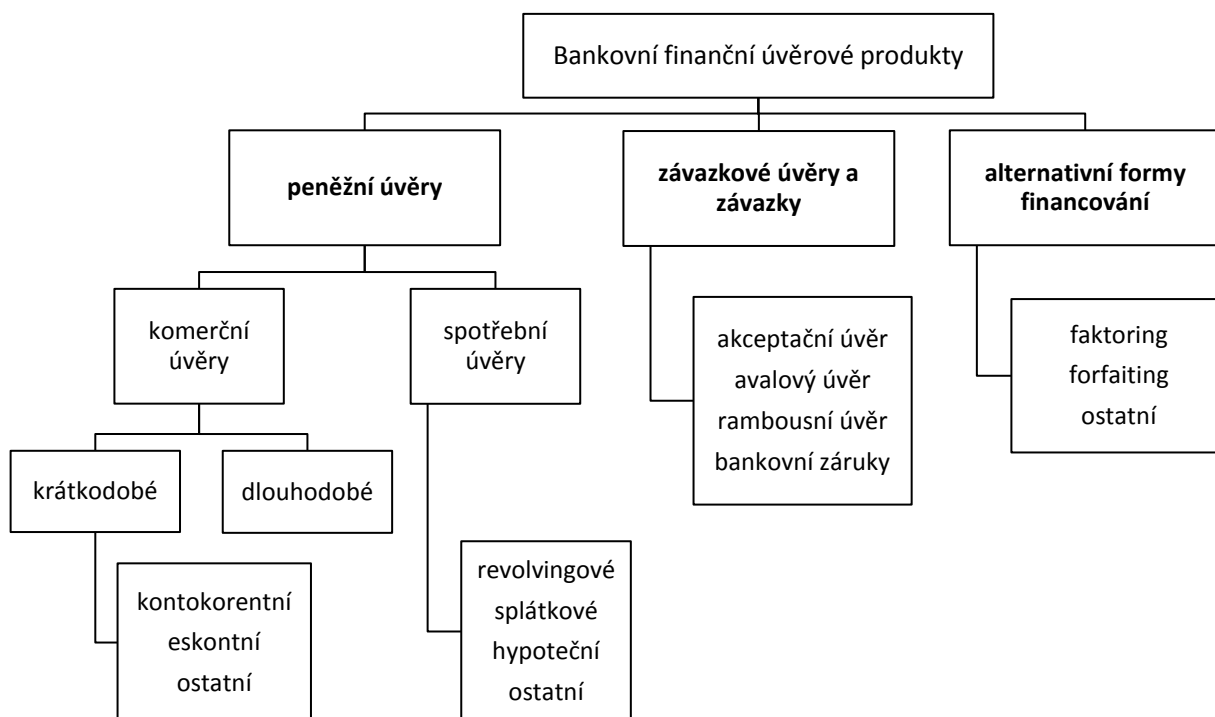
Naopak z pohledu komerčních bank se dají úvěry rozdělit podle mnoha kritérií. Jedno z hlavních je rozdělení podle vlivu na jejich rozvahu:

- **aktivní úvěrové operace,**
- **pasivní úvěrové operace.**

Aktivními úvěrovými operacemi rozumíme takové, které **zvyšují aktiva** banky. Při těchto operacích vystupují banky v roli věřitele a poskytují finanční prostředky v podobě úvěrů. Cílem takových operací je výnosnost, zisk v podobě úroků placených klienty. Při pasivních operacích se zase **zvyšují pasiva**, banka finanční prostředky přijímá a je v pozici dlužníka. Příkladem jsou běžné účty klientů, spořicí účty, vkladní knížky, emise bankovních obligací a mnoho dalších operací. [22]

Další rozdělení, které nám pomůže především zařadit spotřebitelský úvěr, uvádí autoři Petr Dvořák a Zbyněk Revenda. Na základě těchto dvou autorů je vytvořený obrázek 1, přehled základních druhů úvěrových produktů z pohledu podstaty dané bankovní služby pro klienta.

Obrázek 1: Přehled nabídky bankovních úvěrových produktů

Zdroj: upraveno podle [8]; [21]

Toto dělení je založeno na třech základních způsobech, jakými mohou banky pokrýt finanční potřeby svých klientů, kterými jsou [21]:

- **peněžní úvěry,**
- **závazkové úvěry a záruky,**
- **alternativní formy financování.**

Pod peněžními úvěry si můžeme představit skutečně poskytnuté finanční prostředky, ať už v hotovostní nebo bezhotovostní formě. Naopak závazkové úvěry a záruky neznamenaají skutečné poskytnutí finančních prostředků, je to pouze zaručení banky za svého klienta, že splní jeho závazek, pokud tak neučiní sám. Alternativní formy financování umožňují klientovi získat finanční prostředky za určitých specifických podmínek.

Kromě předchozího dělení je možné úvěry dělit podle mnoha dalších hledisek. Lze je členit například podle **objektu** na účelové a neúčelové, podle **zajištění** na zajištěné a nezajištěné, dále také podle **systemu spláčení** na splátkové, splatné jednorázově a kontokorentní. Mezi další příklady dělení můžeme také uvést podle měny, ve které je úvěr poskytnut, na korunové a devizové nebo podle doby splatnosti na krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé. [27]

2.1.2 Způsoby spláčení úvěrů

Způsob spláčení úvěru bývá sjednán v úvěrové smlouvě. Existují tyto varianty [21]:

- **Úvěr splatný najednou v době splatnosti** se poskytuje na předem sjednanou dobu splatnosti a po ní je splacen najednou. Úroky se však splácejí na konci jednotlivých period, zpravidla 3, 6 nebo 12 měsíců.
- **Úvěr splatný najednou po uplynutí výpovědní lhůty** je poskytován na neurčitou dobu. Současně je dohodnuta výpovědní lhůta pro jeho vypovězení. Úroky jsou splatné jako v předchozím případě.
- **Úvěr splacený v pravidelných splátkách** je umořován v pravidelných splátkách. Předem je sjednaná pevná částka z původní výše úvěrů, která je v pravidelných periodách splácena. Zároveň se splátkami úvěru jsou splatné i úroky.
- **Úvěr splacený konstantními anuitami**, při kterém spláčení probíhá v anuitách, tedy pravidelných splátkách, které jsou po celou dobu spláčení neměnné.

2.1.3 Zajištění úvěru

Pojmem zajištění úvěrů v širším slova smyslu rozumíme veškerá opatření věřitele, která mají za cíl **zajistit řádné splacení úvěru**. K nejdůležitějším nástrojům patří [21]:

- prověrka úvěrové způsobilosti klienta,
- limitování výše úvěrů pro jednotlivé klienty,
- diverzifikace rizika prostřednictvím konsorciálních úvěrů,
- kontrola úvěrového subjektu a objektu.

I přes tato opatření se banka nevyhne poskytnutí špatných úvěrů. Pro takovéto případy existují v rámci platných právních předpisů k dispozici účinné nástroje, které umožňují předejít ztrátám a škodám v případech, kdy dlužník nechce nebo není schopen dostát svým závazkům. [27] Tyto nástroje jsou přehledně zobrazeny v tabulce 2.

Tabulka 2: Přehled základních forem zajištění úvěrů

Druh zajištění	OSOBNÍ	VĚCNÉ
AKCESTORICKÉ	Ručení	Akcestorické zástavní právo
ABSTRAKTNÍ	Depotní směnka	Abstraktní zástavní právo Cese pohledávek a práv

Zdroj: [21]

Akcestorické zajištění je takové, kdy je zajištění spojeno se zajišťovanou pohledávkou. Při zániku pohledávky zaniká i zajištění. Vyskytuje se ve formě ručení nebo ve formě zástavního práva. [21]

- **Ručení** podstatou ručení je jednostranné písemné prohlášení třetí osoby, ať už fyzické nebo právnické, že věřiteli uspokojí určitou pohledávku – splatí poskytnutý úvěr, pokud tak neučiní dlužník. Ručení je tedy zajišťovacím vztahem mezi věřitelem a třetí osobou. [21]
- **Zástavní právo** je založeno na tom, že v případě, kdy nesplní své závazky vůči bance, má banka právo uspokojit své pohledávky realizací (zpeněžením) zástavy. Zástavní právo obvykle vzniká na základě písemné smlouvy mezi

bankou a klientem. Zástavou může být movitá a nemovitá věc, cenný papír nebo pohledávka. [21]

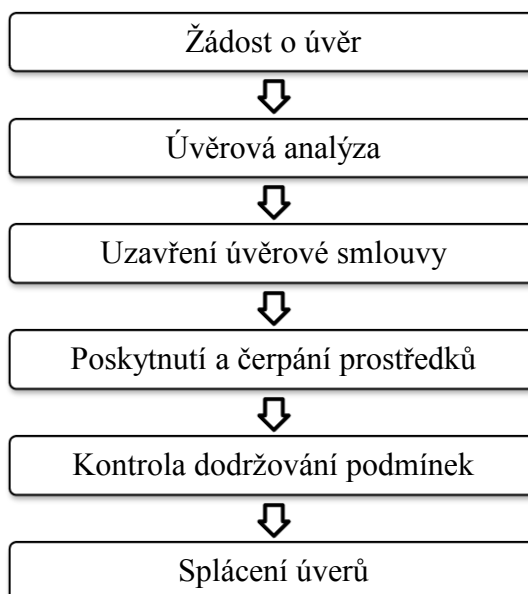
Abstraktní zajištění naproti akcestorickému představuje právo, které je nezávislé na zajišťované pohledávce. S uspokojením pohledávky zajištění nezaniká, subjekt poskytující zajištění má však právo na jeho vrácení. [21]

- **Depotní směnka** je finanční směnka, kterou zpravidla vystavuje (akceptuje) příjemce úvěru ve prospěch věřitele a slouží jako zajištění úvěru. Směnka tedy vzniká výhradně jako zajišťovací instrument. Banka je oprávněna v případě, že dlužník vůči ní nesplní řádně a včas své závazky, doplnit na směnku dosud nesplacenou dlužnou částku a požadovat její proplacení. [21]
- **Postoupení (cese) pohledávek** spočívá v prohlášení příjemce úvěru, v němž jako dosavadní věřitel postupuje novému věřiteli své pohledávky vůči třetí osobě jako zajištění přijatého úvěru. [21]

2.1.4 Proces poskytování úvěrů

Procesem poskytování úvěrů se rozumí jednotlivé kroky, které jsou mezi věřitelem a budoucím dlužníkem provedeny. Proces začíná žádostí klienta o poskytnutí úvěru a končí jeho splacením. Celý proces je graficky znázorněn na obrázku 2.

Obrázek 2: Úvěrový proces

Zdroj: [23]

Nejdůležitější etapy úvěrového procesu budou dále představeny, včetně jejich náležitostí.

Žádost o poskytnutí úvěru

Úvěry jsou považovány za jedny z nejdůležitějších obchodů bank, neboť přinášejí nejvyšší zisk, ale nesou sebou i největší riziko při neuváženém poskytování. Snahou banky i nebankovních poskytovatelů je toto riziko minimalizovat, proto si každá taková instituce stanovuje podmínky, které musí žadatel splnit. Obsahem žádosti o úvěr bývají následující údaje [23]:

- informace o klientovi (jméno, adresa, rodné číslo,...),
- údaje o majetkových a finančních poměrech klienta (výdaje, příjmy, bydlení,...),
- požadovaný druh úvěru,
- výši úvěru a měnu,
- navrhovaný způsob čerpání a splácení úvěru,
- návrh zajištění,
- údaje o závazcích klienta k jiným finančním institucím.

Tyto informace bývají pro poskytovatele hlavním informačním zdrojem o potenciálním klientovi a jsou zahrnuty do úvěrové analýzy.

Úvěrová analýza

Úvěrová analýza spočívá v prověřování klienta. Slouží jako nástroj k posouzení schopnosti svých klientů dodržet budoucí vzniklé závazky. Cílem celé úvěrové analýzy je tedy zhodnotit, zda je klient schopný výši úvěru splatit a to za dohodnutých podmínek.

Banky působící na českém trhu rozvinuly v posledních letech komplexní postupy hodnocení, jehož výsledkem je přiřazení odpovídající rizikové váhy, která je následně základem pro stanovení podmínek poskytnutého úvěru. Shromažďování a vyhodnocování údajů charakterizujících klienta je předpokladem kvalifikovaného rozhodnutí o poskytnutí úvěru. V rámci úvěrového procesu banka využívá různé zdroje [23]:

- **Informace od klienta**, které jsou uvedeny již v žádosti o poskytnutí úvěru, kterým se zabývala předchozí část této kapitoly.
- **Interní informace banky**, jsou skupinou informací, které vznikají z dosavadních zkušeností banky s klientem. Banka v rámci získávání takovýchto informací může nahlédnout do běžného účtu klient, pokud vlastní běžný účet právě u ní. Získává tak detailní přehled o jeho příjmech a výdajích.

- **Informace od jiných bank**, v tomto případě si banky navzájem poskytují informace o jednotlivých klientech. Výměna těchto informací probíhá obvykle přes úvěrové registry. **Úvěrové registry** jsou prostor, kde dochází k výměně informací mezi bankami prostřednictvím společné databáze. Princip registru je založen na pravidelných poskytovaných informacích, kdy každý tazatel (zároveň i přispěvatel) může získat údaje o úvěrovém zatížení potenciálního klienta a o dalších informacích jako je bonita či důvěryhodnosti klienta. Sdílení takovýchto údajů je podloženo zákonem, nevyžaduje tedy speciální souhlas klienta s poskytováním informací. [19] Na českém trhu lze hovořit především o těchto největších registrech:

- **Centrální registr úvěrů**, který je organizován ČNB;
- **Bankovní registr klientských informací (BRKI)**;
- **Nebankovní registr klientských informací (NRKI)**.

Uzavření úvěrové smlouvy

Pokud žadatel o úvěr úspěšně projde úvěrovou analýzou je finanční institucí vypracován návrh úvěrové smlouvy. Je to chvíle, ve které se klient stává dlužníkem a banka věřitelem. Podstatou je závazek banky, že úvěr poskytne a závazek klienta, že tyto prostředky za dohodnutých podmínek vrátí. Obsahem úvěrové smlouvy zpravidla bývají tyto body [23]:

- charakteristika smluvních stran,
- závazek věřitele a dlužníka,
- objem a způsob čerpání prostředků,
- termíny a způsob úhrady splátek,
- účel úvěru,
- úroková sazba,
- RPSN – u spotřebitelských úvěrů povinný údaj,
- způsob zajištění
- sankční podmínky v případě porušení smlouvy,
- specifické podmínky banky.

2.2 Úrok a úročení

Úrok, úroková míra a úroková sazba hrají důležitou roli při uzavírání obecně všech peněžních obchodů věřitelů s dlužníky. Jsou jedním z nejdůležitějších faktorů, který výrazně ovlivňuje výhodnost takovýchto obchodů. [27] Úrokové výnosy, které banky vznikají poskytováním finančních prostředků, představují hlavní zdroj zisku bank.

V dalších bodech si od sebe přesně vymežíme pojmy spojené s úrokem a u některých z nich použijeme také jednoduché matematické vyjádření.

2.2.1 Úrok

Úrok je peněžní vyjádření částky, o kterou bude půjčená jistina přeplacena. Tedy celkový objem peněz, který dlužník splatí nad rámec peněz zapůjčených. Pro nejlepší pochopení významu úrok si lze v podstatě představit **odměnu nebo poplatek za zapůjčení** finančních prostředků, která je splatná dlužníkem věřiteli. Z pohledu dlužníka pak úrok představuje cenu za získání úvěru. Pokud bude například úroková míra na poskytovaný úvěr 10% a výše úvěrů 500 000 Kč, potom cena takto získaných peněz (úrok) je 50 000 Kč ($500\,000 \times 10\%$ (resp. $0,1$) = 50 000). Úrok lze vyjádřit také tímto vztahem, ve kterém je pro jednoduchost sledováno období jednoho roku [26]:

$$K_1 = K_0 + u \quad (1)$$

K_1 je vrácený kapitál,
 K_0 je zapůjčený kapitál (jistina),
 u je úrok za zapůjčení kapitálu.

2.2.2 Úroková míra

Úroková míra je poměr mezi zapůjčenou sumou peněz a úrokem. Je to tedy stejně jako úrok vyjádření zvýšení půjčené částky, pouze jiným způsobem. Určuje tedy, jakou část z jistiny musí dlužník zaplatit navíc. Nejčastěji je označovaná zkratkou IR (Interest Rate) a definovaná jako poměr mezi velikostí úroku a hodnotou zapůjčeného kapitálu [26]:

$$IR = \frac{u}{K_0} \quad (2)$$

K_0 je zapůjčený kapitál (jistina),
 u je úrok za zapůjčení kapitálu.

Krátce si představíme tři hlavní teorie, podle kterých lze na úrokovou míru pohlížet [3]:

- **Neoklasická teorie úrokové míry** tvrdí, že úroková míra je vyrovnávajícím činitelem úspor a investic. Nevystupuje zde emise nových peněz a neuvažuje, že by nabídka peněz nebo její změna mohla mít vliv na rovnovážnou úrokovou míru.
- **Teorie zápůjčních fondů** vychází z neoklasické teorie, kterou rozšiřuje, a tvrdí, že úroková míra je vyrovnávajícím činitelem mezi nabídkou zápůjčních fondů a poptávkou zápůjčních fondů.
- **Teorie preference likvidity**, jedná se o historicky nejmladší teorii Keynese, která říká, že úroková míra je vyrovnávacím činitelem mezi stavem nabídky peněz a stavem poptávky po penězích. Předpokladem je, že lidé preferují držet peníze před jinými aktivy.

2.2.3 Úroková sazba

Úroková sazba je v podstatě označení pro **úrokovou míru v konkrétní transakci**, které se používá při bankovních obchodech, a je vyjádřena v procentech. Úroková sazba bývá nejčastěji uváděna, není-li uvedeno jinak, jako roční. V praxi se však vyskytují i kratší úroková období než roční, pak se doplňují o latinskou zkratku, a to právě v závislosti na délce úrokového období. O těchto zkratkách bude pojednáváno v další části. Rozeznáváme následující druhy úrokových sazeb [3]:

- **Úrokové sazby vyhlášené centrální bankou** jsou zpravidla trojího druhu:
  1. **diskontní sazba**, za kterou si mohou banky u centrální banky peníze uložit;
  2. **lombardní sazba**, za kterou si mohou banky u CB peníze půjčit;
  3. **repo sazba**, pomocí níž stahuje nebo dodává likviditu do bankovního sektoru.
- **Úrokové sazby mezibankovního trhu** jsou úrokové sazby, za které mezi sebou navzájem obchodují ostatní banky, kromě banky centrální.
- **Základní sazba každé banky** je výchozí sazbou, kterou si stanovuje individuálně každá banka na základě vývoje mezibankovních úrokových sazeb a od níž se odvíjí sazby nabízené klientům.
- **Úrokové sazby příslušných bank pro jednotlivé produkty** rozeznáváme v praxi celou řadu. Jsou to sazby vázané ke konkrétním produktům bank. Základní členění

je na vkladové a úvěrové. Skupina úrokových sazeb pro úvěrové produkty je pro naši práci nejdůležitější, proto bude objasněna také struktura a vlivy na výši těchto úrokových sazeb.

Struktura úvěrových úrokových sazeb je tvořena **základní** nebo **referenční úrokovou sazbou** a **individuální marží** stanovenou bankou. Marže banky je přitom tvořena dvěma složkami: marží zpracovatelskou, která odráží náklady banky, a marží rizikovou, která odráží riziko obchodu. Základní úrokovou sazbu si stanovují obchodní banky samy, je to sazba na dolní hranici možnosti banky. Referenční úroková sazba je tržní úroková sazba stanovená průměrem příslušného mezinárodního trhu, tj. sazby typu LIBOR (Londýn), PIBOR (Paříž), FIBOR (Frankfurt), PRIBOR (Praha) atd. [15]

Úroková sazba, tak jak je v konečné podobě smluvně sjednaná, je výsledkem působení řady vlivů na její výši, zde je 5 nejdůležitějších [15]:

1. cena finančních zdrojů banky,
2. rizikovost úvěru,
3. lhůta splatnosti úvěru,
4. konkurence mezi bankami,
5. náklady banky na zpracování úvěrových obchodů.

2.2.4 Úrokové období

Úrokovým obdobím rozumíme časový úsek, za který jsou úroky připisovány. Jak již bylo zmíněno, nejčastější úrokové období je **roční**, které zpravidla označováno nebývá. Pokud ovšem chceme tuto skutečnost zdůraznit, přidáváme zkratku p.a. Často se setkáváme také s **pololetní** úrokovou sazbou (p.s.), se **čtvrtletní** (p.q.), s **měsíční** (p.m.), **týdenní** (p.sept.) a s **denní** (p.d.). [3], [15] K překonání rozdílů při různých způsobech úročení je nutné danou úrokovou sazbu přepočítat počtem úrokových období, pro jehož stanovení se nejčastěji používají následující standardy [15]:

- ACT/365 – skutečný počet dnů v měsíci a skutečný počet dnů v roce,
- ACT/360 – skutečný počet dnů v měsíci a 360 dnů v roce,
- 30E/360 – 30 dnů v měsíci a 360 dnů v roce.

Pokud tedy budeme brát v úvahu například standard ACT/365, tak při roční úrokové sazbě budeme násobit číslem 1, při půlroční číslem 2, čtvrtletní číslem 4, měsíční číslem 12, týdenní číslem 52 a denní úrokovou sazbu číslem 365, právě v závislosti na tom, kolik je takovýchto úrokových období v rámci jednoho roku. Pro ilustraci bude uveden následující příklad v tabulce 3. Úvěr bude ve výši 200 000 Kč na jeden rok a úroková sazba 10%. Pro jednoduchost se uvažuje splácení úvěru včetně úroku na konci roku. [3]

Tabulka 3: Příklady úročení při různém způsobu úročení

Způsob úročení	Výpočet úroku	Přepočtená roční úroková sazba	Placené úroky na konci roku (Kč)
p.a.	$200\,000 \times 0,1$	5%	20 000,-
p.s.	$200\,000 \times 0,1 \times 2$	10%	40 000,-
p.q.	$200\,000 \times 0,1 \times 4$	20%	80 000,-
p.m.	$200\,000 \times 0,1 \times 12$	60%	240 000,-
p.sept.	$200\,000 \times 0,1 \times 52$	260%	1 040 000,-
p.d.	$200\,000 \times 0,1 \times 365$	1 825%	7 300 000,-

Zdroj: upraveno podle [3]

Jak je tedy i z této tabulky zřejmé, čím je kratší interval úročení, tím se zvyšuje roční úroková sazba a poté placené úroky.

2.2.5 Úročení a jeho druhy

Způsob, kterým z daného základu, v našem případě úvěru, počítáme úrok, označujeme jako úročení. Je to tedy způsob, jakým k jistině úrok připisujeme. Rozlišujeme dva základní druhy úročení **jednoduché a složené**.

Mnozí autoři zmiňují také úročení kombinované, které se používá v případech, kdy úrokovací dobu tvoří několik celých úrokovacích období a ještě část dalšího úrokovacího období, typicky na začátku nebo konci úrokové doby. [26] Kombinované úročení je ovšem v podstatě pouze kombinace jednoduchého a složeného.

Jednoduché úročení je základním typem úročení, které se používá především u krátkodobých obchodů, tj. kdy doba úročení nepřesahuje jedno úrokové období. Podstata tohoto úročení je v tom, že se vyplacené úroky k původnímu kapitálu **nepřičítají a dále se neúročí**. Jinými slovy, úroky se počítají stále ze stejného kapitálu.

Výše úroku lze vyjádřit tímto vzorcem [3]:

$$u = K_0 \cdot i \cdot n \quad (3)$$

u je úrok za zapůjčení kapitálu,
 K_0 je zapůjčený kapitál (jistina),
 i je úroková sazba ve tvaru desetinného čísla,
 n je úrokové období.

Je třeba si uvědomit, že úrokové období a úroková sazba musejí být vztaženy ke stejnému časovému období. Pokud je tedy úroková sazba roční, úrokové období musí být vyjádřeno v letech. Pokud by např. bylo úrokové období zadáno ve dnech, musíme ho přepočítat na roky nebo naopak úrokovou míru na denní.

Složené úročení je způsob úročení, při kterém jsou úroky připisovány k počátečnímu kapitálu a spolu s ním se dále úročí. Předpokladem tedy je přesah doby úročení přes jedno úrokové období. Základní rovnici pro složené úročení můžeme tedy napsat ve tvaru [3]:

$$K_n = K_0 \cdot (1 + i)^n \quad (4)$$

K_n je hodnota zúročeného kapitálu,
 K_0 je počáteční hodnota kapitálu,
 i je úroková sazba ve tvaru indexu,
 n doba splatnosti kapitálu.

Úročení, ať už jednoduché nebo složené, lze též dělit podle toho, kdy dochází k placení úroku. Z tohoto hlediska rozlišujeme:

- **polhůtní úročení,**
- **předlhůtní úročení.**

Jsou-li úroky vypláceny na konci úrokového období, jedná se o polhůtní úročení. Pokud naopak dochází k placení úroků na začátku úročení, označujeme ho jako předlhůtní. Když není uvedeno jinak, standardně se používá úročení polhůtní.

Posledním dělením úročení, které si uvedeme, je úročení podle formy úrokové sazby. Způsoby úročení úvěru mohou být sjednány mezi bankou a klientem jako úrokové sazby:

- **fixní úroková sazba** – neměnná po celou dobu splatnosti úvěru,
- **pohyblivá úroková sazba** – mění se během splatnosti úvěru.

2.3 Roční procentní sazba nákladů

Častěji označováno zkráceně jako RPSN se uvádí v procentech za rok nebo kratší období. Rozdíl RPSN a úroku je ovšem v tom, že se do ní započítává všechno, co za půjčku zaplatíte nad rámec poskytnutých prostředků, tedy **všechny poplatky**, které se k ní vážou. RPSN je tedy o dost přesnější ukazatel výhodnosti úvěru, než samotný úrok. Společnosti, které peníze půjčují, často využívají nevědomosti svých klientů a údajem o výši RPSN se zvláště nechlubí, především proto, že ukazuje opravdu reálnou výši o penězích, které zaplatí klient nad rámec peněz půjčených. [14], [16]

Poskytovatelé spotřebitelských úvěrů v ČR jsou od roku 2002 ze zákona **povinni RPSN u svých nabídek uvádět**. V této povinnosti existují částečné omezení, například u úvěru nižších než 5000 Kč nebo vyšších než 1 888 000 Kč. Pokud poskytovatel nesplní tuto povinnost, úvěr je automaticky úročen diskontní sazbou ČNB.

Při uzavírání úvěrové smlouvy je obvykle velmi obtížné porovnat nabídku poskytovatelů pouze podle úrokové míry, protože se v ní neodráží výše dodatečných plateb s úvěrem spojených. Jsou to například [16]:

- poplatky za uzavření smlouvy,
- poplatky za správu úvěrů,
- poplatky za převody peněžních prostředků,
- pojištění schopnosti splácet a další.

Všechny tyto dodatečné platby jsou v RPSN započteny, lze tedy říci, že pro srovnání dvou a více úvěrů je RPSN ze strany potencionálního dlužníka nejlepší a nejpřesnější ukazatel výhodnosti půjčky.

Vzorec pro výpočet této sazby je uveden v příloze č. 5 zákona 145/2010 Sb. *„Základní rovnice, kterou se stanoví roční procentní sazba nákladů, odpovídá na ročním základě celkové současné hodnotě čerpání na jedné straně a celkové současné hodnotě splátek a plateb poplatků na druhé straně.“*²

---

² Zákon č. 145/2010 Sb.

Roční procentní sazba nákladů se tedy dle zákona vypočte podle následujícího vzorce:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_{lk} (1 + X)^{-s_l} \quad (5)$$

- X je RPSN,
 m je číslo posledního čerpání,
 k je číslo čerpání, proto $1 \leq k \leq m$,
 C_k je částka čerpání k ,
 t_k je interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každého následného čerpání, proto $t_1 = 0$,
 m' je číslo poslední splátky nebo platby poplatků,
 l je číslo splátky nebo platby poplatků,
 D_l je výše splátky nebo platby poplatků,
 s_l je interval vyjádřený v letech a zlomcích roku mezi datem prvního čerpání a datem každé splátky nebo platby poplatků.

3 SPOTŘEBITELSKÝ ÚVĚR

Cílem této práce je analýza spotřebitelských úvěrů, proto je velmi důležité si spotřebitelský úvěr definovat. Celá tato kapitola se bude věnovat pouze spotřebitelskému úvěru. Nejdříve si ho charakterizujeme a odlišíme od jiných typů úvěrů, poté navážeme jeho druhy, ve kterých se vyskytuje, přiblížíme si úročení a splácení spotřebitelského úvěru a zakončíme jeho právní úpravou, kde se zaměříme především na novelu zákona.

3.1 Charakteristika spotřebitelských úvěrů

Základním předpokladem a hlavní charakteristikou spotřebitelského úvěru je fakt, že je **poskytovaný pouze nepodnikajícím fyzickým osobám – spotřebitelům**. Příjemci slouží ke krytí jeho spotřebních výdajů, typicky bývá používán na nákupy spotřebního zboží, automobilů, vybavení domácností apod. Jak již bylo uvedeno v kapitole, která pojednávala o dělení úvěrů, spotřebitelské úvěry spadají do kategorie úvěrů peněžních společně s komerčními. Od komerčních úvěrů se zásadním způsobem liší z hlediska svého užití, u komerčních úvěrů vzniká z úvěrovaného objektu finanční tok, kterým se úvěr splácí. Naproti tomu spotřebitelské úvěry slouží ke krytí konkrétních spotřebních výdajů, tudíž úvěrovaný objekt přímo **nevytváří zdroje ke splácení úvěrů**. Zkráceně lze říci, že objekty spotřebitelských úvěrů jsou určené ke spotřebě a nevytváří tak finanční zdroje pro splácení úvěru. Spotřebitelské úvěry se od ostatních obecně odlišují také v následujících rysech [8], [19], [21]:

- podkladové informace předkládané klientem bance v žádosti o úvěr jsou u spotřebitelských úvěrů méně kvalitní než u firem;
- *„schopnost průměrného klienta (příjemce spotřebitelského úvěru) posoudit veškeré podmínky úvěrové smlouvy je objektivně obecně nižší než u podnikatelských subjektů“* [8];
- existuje určité nebezpečí, že spotřebitelský sektor má tendenci k předlužení;
- primárním zdrojem ke splácení spotřebitelských úvěrů je běžný příjem klienta, jenž zpravidla přímo nesouvisí s objektem, na který je úvěr poskytován;
- průměrná výše jednoho spotřebitelského úvěru je nižší, než je tomu u ostatních.

Další důležité rozdílnosti spotřebitelských úvěrů od ostatních druhů můžeme spatřit například v úročení nebo v podmínkách při splácení spotřebitelských úvěrů, které jsou upraveny především v zákoně o spotřebitelských úvěrech.

3.1.1 Úročení spotřebitelských úvěrů

„Pro úrokové sazby ze spotřebitelských úvěrů většinou platí, že jsou relativně vysoké, což vyplývá z rizika, které je s nimi pro poskytovatele spojeno.“ [8]

Vzhledem k tomu, že výše úrokové sazby včetně dalších poplatků a způsob jejího stanovení je z hlediska dopadu na klienta základním faktorem determinujícím podmínky úvěru, a dále vzhledem k tomu, že stanovení sazby by mohlo být ve formě, která by nedovolovala relativně snadné posouzení ze strany klienta, jsou v zákoně o spotřebitelském úvěru stanovena některé pravidla. [8]

Smlouva, ve které se sjednává spotřebitelský úvěr (rovněž i jeho nabídka nebo zprostředkování), musí obsahovat stanovení RPSN na spotřebitelský úvěr. Smlouva musí dále obsahovat stanovení podmínek, za kterých může být RPSN upravena a které nesmí být závislé pouze na vůli věřitele. V případě, kdy smlouva umožňuje změnu RPSN nebo změnu výše plateb s úvěrem souvisejících, je nutno při výpočtu vycházet z předpokladu, že úrok a ostatní platby zůstávají neměnné a budou platit do konce platnosti smlouvy. [8], [9]

3.1.2 Splácení spotřebitelských úvěrů

Splácení spotřebitelských úvěrů závisí na povaze a výši úvěru a může být splácen různými způsoby. Zákon o spotřebitelském úvěru stanoví spotřebiteli v souvislosti se splácením úvěru některá práva, které vyplývají z ustanovení zákona, z nichž vzniká povinnost ve smlouvě uvést [8]:

- ustanovení o tom, že spotřebitel je oprávněn splatit spotřebitelský úvěr před dobou stanovenou ve smlouvě;
- stanovení maximální výše spotřebitelského úvěru, stanovení výše jednotlivých splátek, jejich počtu a přesného časového rozvržení;
- stanovení jednotlivých plateb, budou-li placeny spolu se spotřebitelských úvěrem a musí být uveden způsob jejich výpočtu;
- způsob splácení;
- podmínky, za kterých lze předčasně ukončit smluvní vztah.

Smyslem těchto opatření je zákonem chránit klienta před jednostranně nevýhodnými podmínkami smlouvy. [8]

3.2 Druhy spotřebitelských úvěrů

I samotné spotřebitelské úvěry se dají rozdělit podle mnoha hledisek. Některá dělení již byla uvedena v obecném dělení všech úvěrů, nyní budou uvedena ta, která se vztahují konkrétně k úvěrům spotřebitelským [3], [8], [21]:

Účelovost, z hlediska účelu, na který je spotřebitelský úvěr poskytován se rozlišují:

- **Účelové úvěry**, které jsou poskytnuté na konkrétní věc. Díky tomu jsou výhodnější, bývá u nich nižší úroková sazba.
- **Neúčelové úvěry** nebo také **bezúčelové**, u kterých klient nemusí uvádět důvody, k čemu daný úvěr potřebuje. To se však projevuje vyšší úrokovou sazbou.

Zajištěnost, z hlediska zajištění se spotřebitelské úvěry vyskytují jako:

- **Zajištěné úvěry**, kde poskytovatel požaduje určitou formu zajištění pro případ, kdy klient nebude řádně splácet, aby mohl své peníze získat zpět. O způsobech, kterými se banky zajišťují, již tato práce pojednávala v kapitole Zajištění úvěru.
- **Nezajištěné úvěry**, pouze pro vybrané klienty nebo u úvěrů na nízké částky.

Způsob výplaty, podle které se rozlišují dva druhy:

- **Hotovostní**, v případě, kdy je úvěr vyplacen v hotovosti.
- **Bezhotovostní**, při kterém poskytovatel vyplatí úvěr převodem na účet.

Způsob poskytnutí, podle kterého se mohou objevovat ve dvou základních variantách:

- **Jednorázové spotřebitelské úvěry** jsou poskytnuty najednou ve sjednané výši a po splacení úvěru ve sjednané době splatnosti úvěrový vztah skončí.
- **Revolvingové spotřebitelské úvěry** jsou úvěry poskytované formou stanovení úvěrového rámce, do kterého klient může automaticky čerpat prostředky. Z povahy úvěru vyplývá jejich neúčelovost, úvěr je obvykle průběžně splacen (nejčastěji převodem měsíčního příjmu na účet).

Splácením dochází k uvolnění rámce, do kterého může být úvěr čerpán. Úrok klient platí pouze na skutečně čerpaný úvěr. Revolvingové úvěry jsou obvykle poskytovány v některé z následujících forem:

- **Kontokorentní úvěry**, které jsou spojené s běžným účtem klienta. Klient může na tomto účtu přecházet do debetu vymezeného úvěrovým rámcem.
- **Úvěrové karty**, umožňují klientovi použít kartu k placení (eventuálně k výběru hotovosti) a neuhradit své závazky bezprostředně, ale učinit tak až během stanovené lhůty vymezené smlouvou. Splacení úvěru nemusí být pravidelné, obvykle však bývá stanovena minimální výše měsíční splátky.

3.3 Právní úprava spotřebitelských úvěrů

Pro spotřebitelské úvěry platí vedle obecné úpravy smlouvy o úvěru v obchodním zákoníku i speciální úprava v zákoně o spotřebitelském úvěru (zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů). Primárním cílem úpravy v tomto zákoně je, v souladu s úpravou v EU, **ochrana klienta** ve vztahu založeném na spotřebitelském úvěru. Potřeba ochrany klienta vyplývá z určitého nerovného postavení, ve kterém se může klient ve vztahu k bance ocitnout a které vyplývá z toho, že klient nemusí být schopen správně posoudit veškeré podmínky smlouvy. [8] „V evropském právu má ochrana spotřebitele v úvěrových vztazích dlouhou tradici.“ [25] Již v I. bruselské úmluvě z roku 1968 je přiznaná zvláštní ochrana spotřebiteli ve věcech koupě hmotných movitých předmětů na splátky nebo splátkového úvěru, v dnešní terminologii byla řeč o spotřebitelském úvěru. [25]

Mimo tohoto hlavního zákona o spotřebitelském úvěru existuje mnoho dalších právních předpisů, které spotřebitelský úvěr upravují. Náležitosti úvěrové smlouvy, postavení spotřebitele v úvěrovém vztahu a postup při řešení sporů z úvěrové smlouvy jsou upraveny v následujících platných právních předpisech. [24] Zde je uveden komplexní přehled právní úpravy spotřebitelského úvěru v právu v ČR, který je čerpán z oficiálních internetových stránek České leasingové a finanční asociace (ČLFA):

- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (zejm. §§ 657-658 - smlouva o půjčce);
- Zákon č. 531/1991 Sb., obchodní zákoník (zejm. §§ 4107-507 - smlouva o úvěru);
- **Zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru;**
- Zákon č. 120/2001 Sb., exekuční řád;

- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele;
- Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy;
- Zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci;
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách;
- Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu;
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi;
- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon);
- Zákon č. 1010/1963 Sb., občanský soudní řád;
- Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení;
- Zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí;
- Vyhláška č. 47/1964 Sb., o peněžních službách občanům;
- Nařízení vlády č. 142/1994 Sb., kterým se stanoví výše úroku z prodlení a poplatků z prodlení podle občanského zákoníku;
- Nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o způsobu výpočtu základní částky, která nesmí být sražena povinnému z měsíční mzdy při výkonu rozhodnutí, a o stanovení částky, na kterou je mzda postižitelná srážkami bez omezení (nařízení o nezabavitelných částkách).

3.3.1 Novela zákona č. 43/2013 sb.

Dnem 25. 2. 2013 byl ve Sbírce zákonů pod číslem **43/2013 Sb.** vyhlášen zákon, kterým se mění zákon č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů. Zákon připravený Ministerstvem financí nabyl platnosti a účinnosti dnem vyhlášení; **s účinností od 25. února 2013.** „*Novela zákona reaguje na poznatky z praxe a na některé neférové praktiky, ke kterým na trhu spotřebitelských úvěrů v České republice dochází. Cílem změn je především posílení postavení spotřebitelů a principu odpovědného úvěrování*“ uvedl ministr financí Miroslav Kalousek.

Původně se mělo jednat pouze o technickou novelu zákona týkající se výpočtu RPSN, která byla předložena z důvodu nutnosti transponovat směrnici Komise 2011/100/EU. Tato směrnice mění předpoklady pro výpočet RPSN, aby měly stejnou vypovídací schopnost a byly tedy srovnatelné v celé EU. Této příležitosti bylo ovšem využito pro přijetí celé řady novinek v oblasti poskytování spotřebitelských úvěrů. Důvodová zpráva k této novele pojednávala také o velké informační asymetrii mezi poskytovateli spotřebitelských úvěrů a jejich klienty a vzhledem k nízké finanční gramotnosti většiny občanů ČR je podle tvůrců novely nutné posílit ochranu spotřebitelů. Nejdůležitější změny jsou v těchto oblastech [13]:

- **odpovědné úvěrování** – věřitel může poskytnout spotřebitelský úvěr jen tehdy, pokud bude po posouzení úvěruschopnosti spotřebitele zřejmé, že bude schopen spotřebitelský úvěr splácet (novela by měla zabránit úmyslnému předlužování spotřebitele, kdy je zřejmé, že nebude schopen spotřebitelský úvěr splácet);
- **směnky a šeky** – „směnku ani šek již není možné použít ke splacení nebo zajištění splacení spotřebitelského úvěru, přičemž věřitel a zprostředkovatel odpovídají společně a nerozdílně spotřebiteli za škodu způsobenou porušením této povinnosti“ [13];
- **zajištění pohledávky** – zajištění spotřebitelského úvěru nemůže být ve zcela zjevném nepoměru k hodnotě zajišťované pohledávky (cílem je zamezit praktikám, kdy úvěrovým predátorům jde především o získání prostředků od spotřebitele, které fungují jako neúměrné zajištění);
- **telefonní čísla** – „při nabízení, sjednávání nebo zprostředkování spotřebitelského úvěru prostřednictvím hlasové telefonní komunikace, textové nebo multimediální zprávy nelze použít telefonní číslo pro přístup ke službám s vyjádřenou cenou (při komunikaci se zákazníkem v souvislosti se spotřebitelskými úvěry tak není možné využívat linky 1000, 1006 apod.)“ [13];
- **zprostředkování spotřebitelského úvěru:**
  - a) „smlouva o zprostředkování spotřebitelského úvěru musí být uzavřena písemně a musí obsahovat informaci o právu spotřebitele na odstoupení od této smlouvy;
  - b) spotřebitel může od smlouvy o zprostředkování odstoupit bez uvedení důvodů ve lhůtě 14 dní od jejího uzavření, pokud do té doby nedojde na jejím základě k uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru;
  - c) smlouva o zprostředkování musí obsahovat ujednání o odměně zprostředkovatele, platí-li tuto odměnu spotřebitel;
  - d) před tím, než zprostředkovatel bude mít vůči spotřebiteli nárok na zaplacení odměny za zprostředkování, musí předložit spotřebiteli vyrozumění o výsledku své zprostředkovatelské činnosti“ [13];
- **sankce** – při porušení výše uvedených povinností může orgán dohledu (Česká národní banka nebo Česká obchodní uložít pokutu až do výše 20 mil. Kč.

4 POSKYTOVATELÉ SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ V ČR

V této kapitole si představíme dvě hlavní skupiny poskytovatelů spotřebitelských úvěrů v ČR, bankovní a nebankovní instituce. Podkapitola bankovních institucí je doplněna o subkapitolu, která pojednává o bankovní soustavě v ČR. Podkapitola nebankovních institucí je rozdělena do dvou částí, které nám lépe pomohou pochopit problematiku v poskytování spotřebitelských úvěrů.

4.1 Bankovní instituce

Banka³ je podnik, který provozuje peněžní operace na vlastní účet. Takové banky se označují jako rezidenční či komerční. Banky plní celou řadu funkcí různých funkcí, jako čtyři zásadní můžeme označit tyto:

- **finanční zprostředkování,**
- **emise bezhotovostních peněz,**
- **provádění platebního styku,**
- **zprostředkování finančního investování.**

Banka jako finanční zprostředkovatel „na jedné straně vstupuje do dlužnických vztahů – pracuje se svěřenými penězi, na druhé straně vystupuje jako věřitel – shromážděné peněžní prostředky investuje. Proto jsou banky označovány jako finanční zprostředkovatel, jehož hlavní činností je **zprostředkování pohybu dočasně volných finančních prostředků** mezi jednotlivými ekonomickými subjekty. Objektivní základ existence banky je tedy v přerozdělování dočasně volných peněžních prostředků z místa jejich přebytku do místa jejich nedostatku.“ [3] Schematicky lze postavení banky jako finančního zprostředkovatele znázornit obrázkem 3.

Obrázek 3: Banka jako finanční zprostředkovatel

Zdroj: [3]

Právní definice potom z hlediska zákona o bankách ve znění pozdějších předpisů zní:

„Bankami se rozumějí akciové společnosti se sídlem v České republice, které:

a) přijímají vklady od veřejnosti, a

³ Pojmem „banka“ budeme v dalších kapitolách rozumět všechny banky mimo banky centrální.

*b) poskytují úvěry,
a které výkonu činností podle písmen a) a b) mají bankovní licenci.*“⁴

Přijímat vklady od veřejnosti přitom dle zákona smí pouze banky, z důvodu ochrany klientů. Poskytovat úvěry ovšem mohou i jiné finanční instituce.

4.1.1 Bankovní soustava

Banky nefungují v tržních ekonomikách odděleně, ale navzájem si konkurují, ovlivňují se a sledují své záměry. Bankovní soustava tedy představuje souhrn bank působících na daném území, jejich vzájemné vazby a vazby na okolí. Ve vazbě na emisi peněz a existenci centrální banky se svými funkcemi lze bankovní soustavu charakterizovat jako [3]:

- **jednostupňovou,**
- **dvoustupňovou.**

Jednostupňová soustava nerozlišuje emisní banku a ostatní banky. Naopak ve dvoustupňové se centrální banka vyčleňuje a plní vůči ekonomice speciální funkce. Vedle ní se na trhu objevují ostatní banky, které na podnikatelském (ziskovém) principu zprostředkovávají pohyby dočasně volných peněžních prostředků. V praxi můžeme rozlišovat tyto typy bankovních soustav [3]:

- **jednostupňová bankovní soustava**, kde existuje pouze centrální banka s funkcemi všech ostatní bank;
- **centrální banka a univerzální banky**, kde má CB své vlastní specifické úkoly (emise bezhotovostních peněz, bankovní dohled...);
- **centrální banka, univerzální banky a realitní banky**, jedná se o podsystém předchozího systému s tím rozdílem, že z univerzálních bank jsou vyčleněny realitní, které se specializují na financování nemovitostí (hypoteční banky, stavební spořitelny) – funguje v ČR;
- **centrální banka, komerční banky a realitní banky**, kromě vyčlenění CB jsou odděleny i komerční a investiční aktivity ostatních bank;
- **centrální banka, komerční banky, investiční banky a realitní banky**, v tomto systému jsou od sebe odděleny všechny banky podle svých specializací.

---

⁴ Zákon č. 21/1992 Sb.

Hlavní náplní komerčních bank je přijímat vklady, poskytovat úvěry a zprostředkovávat platební styk. Univerzální banky provádějí jak komerční, tak i investiční činnosti. V současné době je to nejobvyklejší typ bank. Dalším typem jsou realitní banky, které se specializují na financování nemovitostí. Posledním typem, který byl výše uveden, jsou investiční banky, jejichž hlavní činností jsou finanční nebo reálné investice. Toto rozdělení je provedeno z hlediska převažujících obchodů. Banky se ovšem dají dělit i podle mnoha dalších hledisek, jako například podle právní normy nebo podle motivu činnosti. [3]

Bankovní regulace a dohled v České republice

Bankovníctví je jedním z nejregulovanějších odvětví ekonomiky. Banky obchodují převážně s cizími penězi, stát tak cítí povinnost zajistit bezpečnost těchto obchodů z pohledu klienta. Bankovním **regulátorem v ČR je Česká národní banka (ČNB)**, která má v rámci tohoto postavení specifická práva a povinnosti, např. vydává bankovní licence, vydává opatření a vyhlášky definující pravidla pro podnikání bank, monitoruje činnost bank a spoustu dalších. Regulaci bankovního sektoru u nás lze rozdělit do dvou skupin, na samotnou **bankovní regulaci a na bankovní dohled**, přičemž pod regulací rozumíme tvorbu a nastavování podmínek a pravidel činnosti bank. Spočívá především v udělování bankovních licencí, pro které platí striktní pravidla. Bankovní dohled znamená dohled nad dodržováním pravidel a stanovováním sankcí. [3], [21]

4.2 Nebankovní instituce

Pod nebankovními institucemi si lze představit v podstatě všechny ostatní instituce, které nabízejí spotřebitelské úvěry, ale už ovšem **nejsou pod dozorem ČNB**. Jedná se zpravidla o právnické osoby, které nabízejí finanční prostředky za rozdílných podmínek než banky. Pro představu, hodnota spotřebitelských úvěrů v ČR dosahuje přibližně 260 mld. Kč, z toho ty od nebankovními poskytovateli dosahují téměř 80 mld. Kč. [24] Pro lepší orientaci budou v této práci nebankovní instituce rozděleny do dvou skupin – profesionální poskytovatelé úvěrů a tzv. úvěroví predátoři.

Dozor nad nebankovními poskytovateli **provádí Česká obchodní inspekce**. Existují ovšem i instituce, které nevlastní bankovní licenci, tedy nejsou bankami, a přes to jsou pod dozorem ČNB. Jedná se především o velké nebankovní poskytovatele jako je AKCENTA CZ, a.s., CETELEM ČR, a.s., COFIDIS s.r.o., ESSOX s.r.o. či Home Credit a.s. [24]

4.2.1 Profesionální poskytovatelé spotřebitelských úvěrů

„Solidní poskytovatele spotřebitelských úvěrů respektující zákon o spotřebitelském úvěru a předpisy na ochranu spotřebitele je třeba hledat mezi subjekty s koncesí pro poskytování těchto úvěrů, kteří působí na trhu otevřeně (včetně poskytování náležitých informací o jejich identitě i o nabízeném produktu v sídle a pobočkách, u zprostředkovatelů i na webových stránkách), jsou náležitě kapitálově vybaveny a odpovědně posuzují schopnost žadatele splácet úvěr.“ [5]

Mezi takovými poskytovateli lze lehce najít subjekty, které půjčují výhodněji než banka. U těchto „značkových nebankovních společností“ jsou podmínky úvěru leckdy přehlednější, srozumitelnější a vstřícnější než u bank. Mluvčí projektu Navigátor bezpečného úvěru⁵ Zdeněk Soudný tvrdí, že větší banky podcenily vyrůstající konkurenci: *„Rozdíl jsou už dávno setřeny – a nemluvím jen o RPSN, ale také například o sankčních podmínkách a přístupu ke klientům. Dlouhou dobu zde byl tlak na nebankovní úvěrové společnosti. Díky tomu se některé společnosti staly nejen výhodnější, ale často i bezpečnější. Banky oproti tomu zaspaly dobu, protože měly pocit, že jim lidé slepě věří.“ [14], [16]*

4.2.2 Úvěroví predátoři

Mnoho lidí považuje nebankovní instituce pouze jako honosnější název pro ne úplně poctivou firmu v oblasti spotřebitelských úvěrů. Je nutno si přiznat, že pokud se vyskytují problémy a rizika spojená s úvěry, jedná se především o úvěry poskytnuté nebankovními institucemi. Na trhu se pohybují tisíce firem, které poskytují úvěry za lichvářských podmínek. Poskytovatelé se poměrně často dopouští ke klientům nedovoleného jednání, které lze rozlišit do několika typů [16]:

- nepřiměřené podmínky ve smlouvách,
- nekalé obchodní praktiky,
- klamavá reklama.

Řadu forem takového jednání, které spadá do některých z uvedených, odstranila novela zákona o spotřebitelském úvěru, která nabyla platnosti 25. 2. 2013. Tomuto zákonu bude později věnována samostatná podkapitola. Ministerstvo financí a centrální banka mají stejný cíl, kterým je pročistit trh od těchto nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů. [14]

---

⁵ Projekt, který mapuje trh spotřebitelských úvěrů, posuzuje kvalitu poskytovatelů a vytváří nástroj k jejímu porovnání a přispívá ke zlepšení finanční gramotnosti občanů.

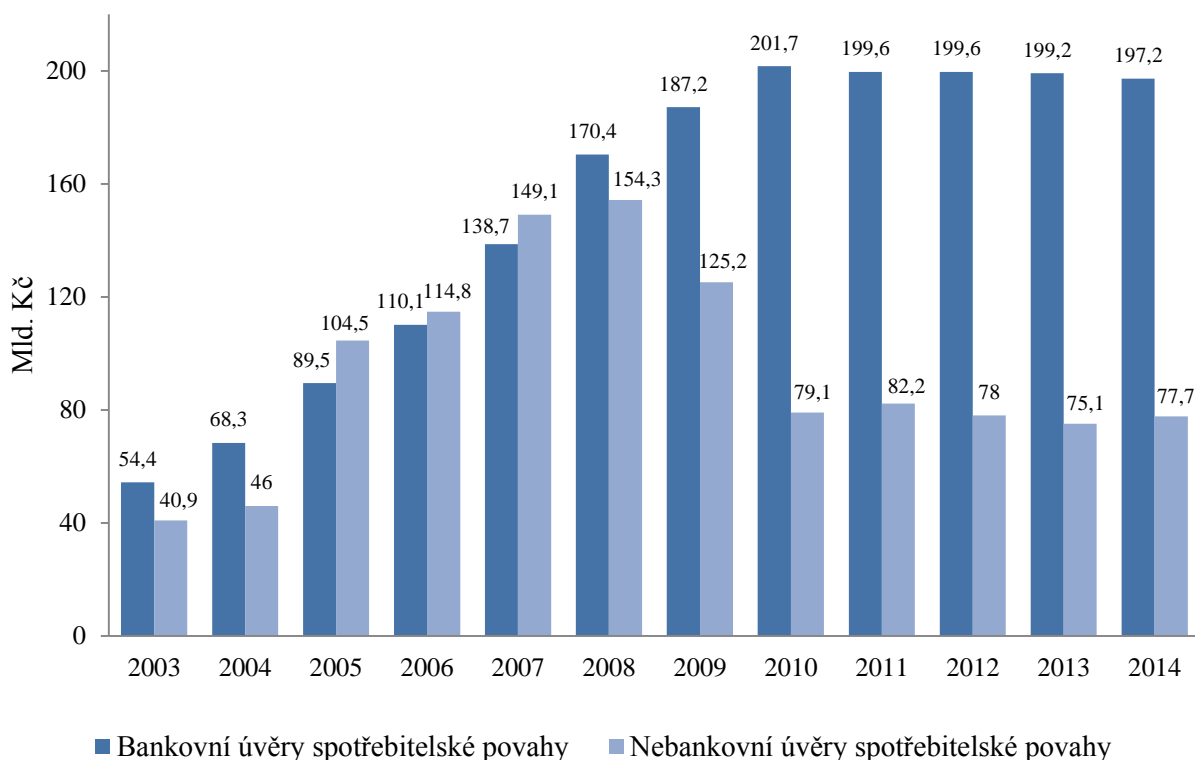
Hlavní problém se spatřuje v dozoru nad takovými poskytovateli, který provádí Česká obchodní inspekce. Jistou nevyváženost a problém můžeme spatřit již v počtu poskytovatelů nebankovních úvěrů, jichž k roku 2015 působí na českém trhu přes 50 tisíc. Druhým hlavním problémem je podle mnoha expertů nízká finanční gramotnost a neopatrnost klientů, kteří často pečlivě nevybírají budoucí úvěr a tím se staví do rizika, že jim bude poskytnutý problémový úvěr.

4.3 Trh spotřebitelských úvěrů v ČR

Mezi nejvýznamnější poskytovatele bankovních úvěrů v ČR patří Česká spořitelna, GE Money, ČSOB včetně ERA – poštovní spořitelna a Komerční banka. V čele nebankovních poskytovatelů stojí CETELEM ČR, Home Credit, Provident Financial a ESSOX, kteří dohromady tvoří okolo 85% celkově poskytnutých spotřebitelských úvěrů od nebankovních poskytovatelů. [24]

Pro analýzu dynamiky spotřebitelské trhu v ČR lze použít několik typů ukazatelů. Prvním z nich je kumulativní objem úvěrů poskytnutých k určitému datu, který je zobrazen v následujícím obrázku 4. V roce 2014 dosáhl objem všech spotřebitelských úvěrů poskytnutých v ČR hodnoty 264 mld. Kč. [24]

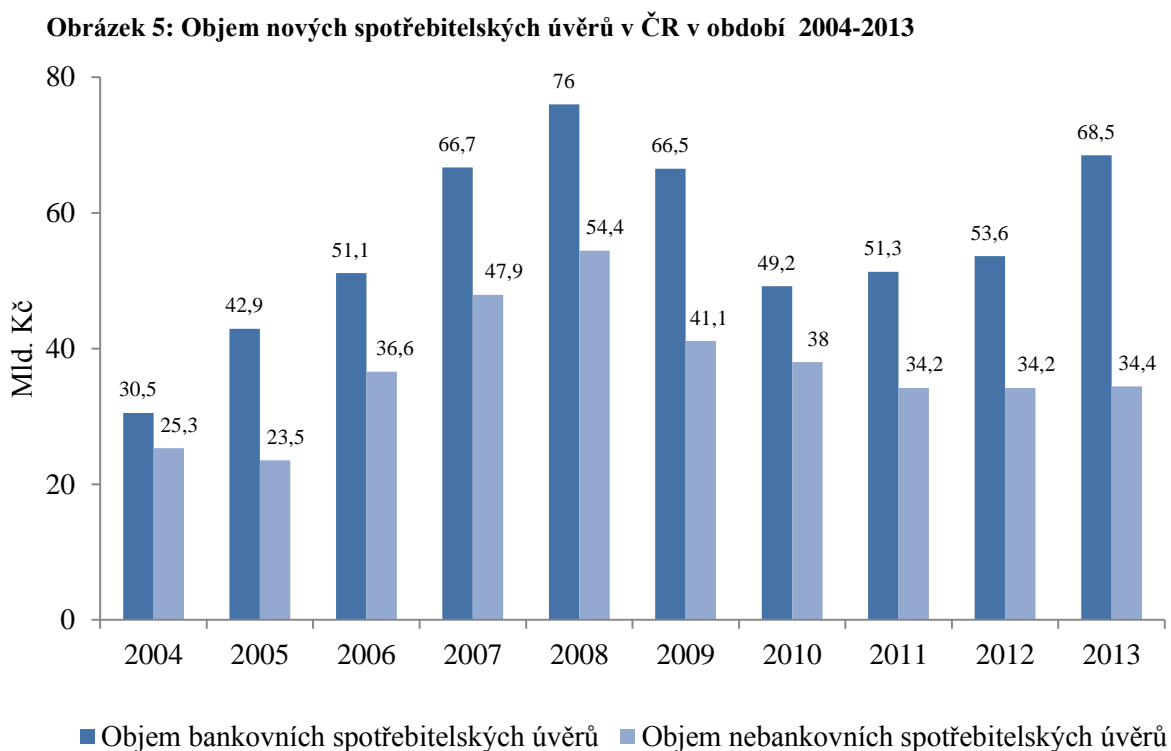
Obrázek 4: Objem spotřebitelských úvěrů v ČR v období 2004-2014 (stavy ke konci let)

Zdroj: [24]

Druhým ukazatelem je objem nových úvěrů poskytnutých v daném roce znázorněn obrázkem 5.

Zdroj: [24]

I zde je patrná dominance bankovního financování spotřebitelů. Do roku 2011 objem klesal a poslední 2 roky opět mírně stoupá. Nárůst objemu poskytnutých spotřebitelských úvěrů však můžeme zaznamenat jen mezi bankovními subjekty.

5 ANALÝZA TRHU SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ V ČR

Praktická část této práce se věnuje analýze trhu spotřebitelských úvěrů v ČR. Na modelových příkladech budou znázorněny nabídky jednotlivých institucí. V této kapitole si představíme metodiku a modelové příklady, na kterých bude analýza provedena.

Výstupem této analýzy bude nejen komparace bankovních a nebankovních klasických spotřebitelských úvěrů, ale také přehled nabídky těchto úvěrů od největších bankovních a nebankovních poskytovatelů u nás pro různé modelové příklady, a to včetně pořadí poskytovatelů podle výhodnosti jejich nabídek.

5.1 Metodika

Analýza proběhne u pěti vybraných bankovních a nebankovních institucí, které patří mezi největší poskytovatele klasických spotřebitelských úvěrů u nás a bude znázorněna na třech uměle vytvořených modelových příkladech, které budou uvedeny níže. Klasickými spotřebitelskými úvěry budeme **rozumět skutečně poskytnuté finanční prostředky**, nikoliv tedy splátkový nákup. U všech těchto modelových příkladů bude vycházeno ze stejných podmínek. Potencionální žadatel bude občan ČR starší 18 let, bez jakýchkoliv zkušeností s čerpáním úvěru a bude žádat o nezajištěný neúčelový úvěr v různé výši a s různou dobou splatnosti bez pojištění. Z veřejně dostupných informací na internetových stránkách jednotlivých institucí bude chtít vybrat nejlevnější spotřebitelský úvěr u každého modelového příkladu. Informace o úvěrech jsou čerpány především z úvěrových kalkulaček jednotlivých institucí. Pokud modelová situace nepůjde na úvěrové kalkulačce zobrazit nebo pokud některá instituce nenabízí online úvěrovou kalkulačku, byla přímo požádána o potřebné údaje. Pro shrnutí tedy:

- Žadatel je fyzická nepodnikající osoba starší 18 let a občan ČR.
- Nemá žádné předchozí zkušenosti s úvěry.
- Žádá o nezajištěný, neúčelový úvěr bez pojištění.

Nejdůležitějším kritériem pro tuto analýzu a následnou komparaci je **konečná celková částka splatná žadatelem v žádané době splatnosti**. V okamžiku, kdy pro některý modelový příklad nebude v nabídce dané instituce odpovídat žádná nabídka úvěru, bude modelový příklad pro tuto instituci vynechán nebo bude proveden na úvěru, který je pro takový příklad nejbližší. Detaily budou vždy uvedeny u každé z institucí. Některé z institucí naopak nabízí více produktů, které splňují naše požadavky. Produkt, který je nejvýhodnější a

splňuje všechny námi požadované podmínky a neexistuje pro něj některá další, je zvýrazněn a vybrán do následujícího porovnání a hodnocení.

5.2 Modelové příklady

Jak již bylo uvedeno v metodice, pokud nebude uvedeno jinak, u všech modelových příkladů se vychází ze stejných podmínek. Zvolené modelové příklady jsou následující:

Modelový příklad č. 1 – Žadatel si chce půjčit 20 000,- s dobou splatnosti 12 měsíců.

Modelový příklad č. 2 – Žadatel si chce půjčit 80 000,- s dobou splatnosti 60 měsíců.

Modelový příklad č. 3 – Žadatel si chce půjčit 150 000,- s dobou splatnosti 72 měsíců.

Doba splatnosti u modelových příkladů je uvedena jako optimální, pokud tedy u některých institucí nebude možné úvěr čerpat pro tuto dobu splatnosti, bude znázorněn pro nejbližší možnou a při následných výstupech bude na tento fakt přihlíženo. Modelové příklady byly zvoleny tak, aby mohly v praxi odpovídat konkrétním případům. Modelový příklad č. 1 by tedy mohl odpovídat například úvěru na koupi jízdního kola nebo pořízení drobné elektroniky, konkrétně např. notebooku či drahého mobilního telefonu. Druhý modelový příklad může sloužit např. pro nákup vybavení do bytu, jako je obývací stěna, kuchyňská linka nebo televizor. Poslední modelový příklad by v praxi mohl odpovídat koupi ojetého automobilu nebo exotické dovolené pro celou rodinu.

5.3 Analýza spotřebitelských úvěrů vybraných bankovních institucí

Pro analýzu spotřebitelských úvěrů u bankovních institucí byli vybráni největší bankovní poskytovatelé na českém trhu. Mezi ně patří:

- Česká spořitelna, a.s.;
- Československá obchodní banka, a.s.;
- Komerční banka, a.s.;
- GE Money Bank, a.s.;
- Raiffeisenbank, a.s.

5.3.1 Česká spořitelna, a.s. – Půjčka České spořitelny

Pro naši situaci a pro naše modelové příklady přichází u České spořitelny v úvahu produkt „Půjčka České spořitelny“. Tuto půjčku lze sjednat v částce v rozmezí 20 – 700 tisíc Kč a na dobu splácení 1 – 7 let, a to nezávisle na výši čerpané částky. Česká spořitelna u tohoto produktu nabízí také odměnu za řádné splácení úvěru, která je ve formě vrácených 5 % úroku

z každé řádně splacené splátky. Mimo podmínky řádného splácení úvěru je pro odměnu potřeba úvěr čerpat na dobu delší než 4 roky. [4] Výše této odměny pro jednotlivé modelové příklady bude vždy uvedena pod tabulkou.

Tabulka 4: Česká spořitelna: Modelový příklad č. 1

	Půjčka České spořitelny	Není nabídka
Výše splátky	1 856 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	19,9 %	-
RPSN	24,51 %	-
Celková částka	22 467 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

Pro tento modelový příklad neexistuje situace odměny při dodržení podmínek, protože nesplňuje pravidlo délky splácení delší než 4 roky.

Tabulka 5: Česká spořitelna: Modelový příklad č. 2

	Půjčka České spořitelny	
	Při dodržení podmínek	Při nedodržení podmínek
Výše splátky	1 971 Kč	1 971 Kč
Úroková sazba (p.a.)	14 %	16,3 %
RPSN	16,44 %	18,38 %
Celková částka	112 453 Kč	119 026 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výše odměny u tohoto modelového příkladu dosahuje částky 6 573 Kč.

Tabulka 6: Česká spořitelna: Modelový příklad č. 3

	Půjčka České spořitelny	
	Při nedodržení podmínek	Při nedodržení podmínek
Výše splátky	3 163 Kč	3 163 Kč
Úroková sazba (p.a.)	12,6 %	14,6 %
RPSN	14,74 %	16,33 %
Celková částka	216 195 Kč	229 134 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výše odměny u tohoto modelového příkladu dosahuje částky 12 935 Kč.

5.3.2 Československá obchodní banka, a.s. – Půjčka na cokoliv

ČSOB nabízí produkt „Půjčka na cokoliv“, který je možné sjednat ve výši 20 – 600 tisíc Kč a splatnosti v rozmezí 1 – 7 let nezávisle na výši úvěru. Také u ČSOB má klient při řádném splácení nárok odměnu, která je ve formě 0% úroku od druhé poloviny splácení. Od

druhé poloviny doby spláčení se tedy změni výše měsíční splátky, úroku i RPSN. Druhou podmínkou pro odměnu, mimo řádného spláčení, je doba splatnosti delší než 3 roky. [6]

Bohužel u Půjčky na cokoliv nelze na internetových stránkách spočítat výši RPSN a celkovou splatnou částku. Při e-mailové a poté osobní konzultaci na pobočce této banky mi nebyly informace poskytnuty a byl jsem odkázán na vzorový příklad. Z něho vyplývá, že poplatky, které se započítávají do RPSN, má tato banka pouze dva, konkrétně 55 Kč za měsíc jako cena konta a poplatek za platby inkasa ve výši 6 Kč každý měsíc. Za tohoto předpokladu byly tedy dopočítány všechny informace u všech modelových příkladů.

Tabulka 7: ČSOB: Modelový příklad č. 1

	Půjčka ČSOB na cokoliv	Není nabídka
Výše splátky	1 832 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	16,2 %	-
RPSN	? %	-
Celková částka	22 536 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

Pro tento modelový příklad neexistuje situace odměny při dodržení podmínek, protože nesplňuje pravidlo délky spláčení delší než 3 roky.

Tabulka 8: ČSOB: Modelový příklad č. 2

	Půjčka ČSOB na cokoliv	
	Při dodržení podmínek	Při nedodržení podmínek
Výše splátky	1 659 Kč	2 015 Kč
Úroková sazba (p.a.)	11,9 %	16,2 %
RPSN	? %	? %
Celková částka	99 540 Kč	120 900 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výše odměny u tohoto modelového příkladu dosahuje částky 21 360 Kč.

Tabulka 9: ČSOB: Modelový příklad č. 3

	Půjčka ČSOB na cokoliv	
	Při dodržení podmínek	Při nedodržení podmínek
Výše splátky	2 558 Kč	3 112 Kč
Úroková sazba (p.a.)	9,9 %	13,5 %
RPSN	? %	? %
Celková částka	184 176 Kč	224 064 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výše odměny u tohoto modelového příkladu dosahuje částky 39 888 Kč.

5.3.3 Komerční banka, a.s. – Úvěr na cokoliv a Studentský úvěr

U Komerční banky připadají pro naše modelové situace v úvahu dva produkty, Úvěr na cokoliv a Studentský úvěr, u kterého k ostatním podmínkám platí předpoklad, že žadatel je studentem vysoké školy. Úvěr na cokoliv lze čerpat ve výši 30 tisíc až 2,5 milionů s dobou splatnosti 12 – 72 měsíců a Studentský úvěr 20 – 600 tisíc na 12 – 120 měsíců. [12]

Tabulka 10: Komerční banka, a.s. – Modelový příklad č. 1

	Úvěr na cokoliv	Studentský úvěr
Výše splátky	-	1895 Kč
Úroková sazba (p.a.)	-	8,3 %
RPSN	-	8,6 %
Celková částka	-	20 872 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nabídka pro Úvěr na cokoliv u tohoto modelového příkladu neexistuje, jelikož minimální částka musí být ve výši 30 tisíc Kč.

Tabulka 11: Komerční banka, a.s. – Modelový příklad č. 2

	Úvěr na cokoliv	Studentský úvěr
Výše splátky	1 653 Kč	1 664 Kč
Úroková sazba (p.a.)	8,2 %	8,5 %
RPSN	8,8 %	8,8 %
Celková částka	98 083 Kč	98 284 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 12: Komerční banka, a.s. – Modelový příklad č. 3

	Úvěr na cokoliv	Studentský úvěr
Výše splátky	2 689 Kč	2 703 Kč
Úroková sazba (p.a.)	8,4 %	8,6 %
RPSN	8,9 %	8,9 %
Celková částka	191 583 Kč	192 161 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.4 GE Money Bank, a.s. – Osobní Expres půjčka

V rámci spotřebitelských úvěrů GE Money bank nabízí dva produkty, které by připadaly v úvahu pro naše modelové situace, a to Osobní Expres půjčka a Půjčka Expres Plus. Osobní Expres je nabízena v rozmezí 20 – 800 tisíc Kč a na dobu splácení 24 – 120 měsíců v závislosti na výši částky. Půjčka Expres plus lze sjednat ve výši 20 – 300 tisíc Kč, ovšem doba splácení je pevně stanovena. U modelového příkladu č. 2 je to 63 měsíců a u modelového příkladu č. 3 je to 60 měsíců. [10]

Money Bank, a.s. – Modelový příklad č. 1

Pro tento modelový příklad nenabízí GE Money Bank žádný produkt. Osobní Expres půjčka lze totiž sjednat nejméně na 24 měsíční dobu splácení.

Tabulka 13: GE Money Bank, a.s. – Modelový příklad č. 2

	Osobní Expres půjčka	Půjčka Expres Plus
Výše splátky	1 816 Kč	1 760 Kč
Úroková sazba (p.a.)	12,9 %	12,9 %
RPSN	16,1 %	16,12 %
Celková částka	108 969 Kč	110 880 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 14: GE Money Bank, a.s. – Modelový příklad č. 3

	Osobní Expres půjčka	Půjčka Expres Plus
Výše splátky	2 886 Kč	3 300 Kč
Úroková sazba (p.a.)	11,4 %	11,4 %
RPSN	13,2 %	13,31 %
Celková částka	207 792 Kč	198 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.3.5 Raiffeisenbank, a.s. – Rychlá půjčka

U Raiffeisenbank našim kritériím a modelovým příkladům vyhovuje produkt „Rychlá půjčka“, kterou lze čerpat ve výši 20 – 500 tisíc při době splatnosti v rozmezí 6 a 96 měsíců. Raiffeisenbank nabízí Rychlou půjčku slevu 1% z úrokové sazby při aktivním využívání běžného účtu u této banky. Podmínka pro tuto slevu ovšem nijak nesouvisí s našimi podmínkami pro žádaný úvěr, proto s ní není počítáno. [20]

Tabulka 15: Raiffeisenbank – Modelový příklad č. 1

	Rychlá půjčka	Bez nabídky
Výše splátky	1 767 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	10,9 %	-
RPSN	11,5 %	-
Celková částka	21 204 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 16: Raiffeisenbank – Modelový příklad č. 2

	Rychlá půjčka	Bez nabídky
Výše splátky	1 736 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	10,9 %	-
RPSN	11,5 %	-
Celková částka	104 160 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 17: Raiffeisenbank – Modelový příklad č. 3

	Rychlá půjčka	Bez nabídky
Výše splátky	2 848 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	10,9 %	-
RPSN	11,5 %	-
Celková částka	205 056 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

5.4 Analýza spotřebitelských úvěrů vybraných nebankovních institucí

Analýza bude provedena u pěti nejlepších nebankovních poskytovatelů klasických spotřebitelských úvěrů v ČR podle žebříčku organizace Člověk v tísni. Mezi ně patří níže uvedené, které jsou sestupně seřazeny podle celkového objemu poskytnutých úvěrů:

- CETELEM, ČR, a.s.;
- Home Credit, a.s.;
- Provident Financial, s.r.o.;
- COFIDIS, s.r.o.;
- PROFI CREDIT Czech, a.s.

5.4.1 CETELEM, ČR, a.s. – Osobní půjčka Cetelem

Pro naše modelové příklady společnost Cetelem nabízí svůj produkt „Osobní půjčku“, která lze sjednat ve výši 20 – 200 tisíc Kč. Nejnižší možná doba splácení je 6 měsíců a nejvyšší 96 měsíců. U této půjčky má spotřebitel nárok na odměnu v podobě slevy na úrokové sazbu a RPSN při řádném splácení po celou dobu čerpání. Tato odměna se týká pouze úvěrů s dobou splatnosti přes 24 měsíců, proto není u prvního modelového příkladu uvedena. Odměna je jednorázově vyplacena až po splacení úvěru, z tohoto důvodu je výše splátky stejná v obou případech, které jsou v modelových příkladech uvedeny. [1]

Tabulka 18: CETELEM, ČR – Modelový příklad č. 1

	Osobní půjčka Cetelem	Bez nabídky
Výše splátky	1 842 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	18,88 %	-
RPSN	20,6 %	-
Celková částka	22 104 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 19: CETELEM, ČR – Modelový příklad č. 2

	Osobní půjčka Cetelem	
	Při dodržení podmínek	Při nedodržení podmínek
Výše splátky	1 924 Kč	1 924 Kč
Úroková sazba (p.a.)	11,77 %	15,49 %
RPSN	12,42 %	16,64 %
Celková částka	105 400 Kč	115 440 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výše odměny u tohoto modelového příkladu dosahuje částky 9 620 Kč.

Tabulka 20: CETELEM, ČR – Modelový příklad č. 3

	Osobní půjčka Cetelem	
	Při dodržení podmínek	Při nedodržení podmínek
Výše splátky	3 131 Kč	3 131 Kč
Úroková sazba (p.a.)	11,36 %	14,5 %
RPSN	11,97 %	15,5 %
Celková částka	206 646 Kč	225 432 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výše odměny u tohoto modelového příkladu dosahuje částky 18 786 Kč.

5.4.2 Home Credit, a.s. – Hotovostní půjčka

Hotovostní půjčka od Home Credit lze sjednat ve výši v rozmezí 10 – 180 tisíc Kč s dobou splatnosti 12 – 84 měsíců v závislosti na výši částky. Home Credit, podobně jako Cetelem, nabízí za poctivé splácení odměnu. Odměna je ve výši $\frac{1}{4}$ zaplacených úroků ročně. [11]

Tabulka 21: Home Credit – Modelový příklad č. 1

	Hotovostní půjčka	
	Při dodržení podmínek	Při nedodržení podmínek
Výše splátky	1 899 Kč	1 899 Kč
Úroková sazba (p.a.)	19,24 %	24,25 %
RPSN	21,2 %	27,4 %
Celková částka	22 091 Kč	22 788 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výše odměny u tohoto modelového příkladu dosahuje částky 697 Kč.

Tabulka 22: Home Credit – Modelový příklad č. 2

	Hotovostní půjčka	
	Při dodržení podmínek	Při nedodržení podmínek
Výše splátky	2 010 Kč	2 010 Kč
Úroková sazba (p.a.)	13,8 %	17,31 %
RPSN	14,8 %	18,9 %
Celková částka	110 450 Kč	120 600 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výše odměny u tohoto modelového příkladu dosahuje částky 10 150 Kč.

Tabulka 23: Home Credit – Modelový příklad č. 3

	Hotovostní půjčka	
	Při dodržení podmínek	Při nedodržení podmínek
Výše splátky	3 213 Kč	3 213 Kč
Úroková sazba (p.a.)	12,21 %	15,35 %
RPSN	13 %	16,6 %
Celková částka	211 002 Kč	231 336 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Výše odměny u tohoto modelového příkladu dosahuje částky 20 334 Kč.

5.4.3 Provident Financial, s.r.o. – Půjčka Provident

Půjčku Provident, kterou Provident Financial nabízí, lze sjednat ve výši 4 – 80 tisíc Kč. Půjčka Provident je jediný produkt, který tato instituce nabízí a u každé částky je pevně stanovena doba splácení, 45 nebo 100 týdnů. Proto je modelový příklad č. 1 proveden pro 45 týdnů splácení a modelový příklad č. 2 pro 100 týdnů splácení. Půjčku lze čerpat v hotovostní nebo bezhotovostní formě. U možnosti hotovostního poskytnutí úvěru si Provident Financial účtuje navíc „částku za hotovostní inkaso splátek“, která je závislá na výši úvěru. [18] Tato částka se nezapočítává do RPSN a je tedy vždy přičtena až k výsledné celkové částce.

Tabulka 24: Provident Financial - Modelový příklad č. 1

	Bezhotovostní	Hotovostní
Výše splátky (týdenní)	565 Kč	767 Kč
Úroková sazba (p.a.)	21,9 %	21,9 %
RPSN	76,35 %	76,35 %
Celková částka	25 418 Kč	34 502 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V celkové částce u hotovostní formy poskytnutí úvěru je započtena „částka za hotovostní inkaso splátek“ ve výši 9 084 Kč.

Tabulka 25: Provident Financial - Modelový příklad č. 2

	Bezhotovostní	Hotovostní
Výše splátky (týdenní)	1 630 Kč	Kč
Úroková sazba (p.a.)	19,7 %	19,7 %
RPSN	53 %	53 %
Celková částka	117 487 Kč	162 951 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V celkové částce u hotovostní formy poskytnutí úvěru je započtena „částka za hotovostní inkaso splátek“ ve výši 45 464 Kč.

Provident Financial, s.r.o. – Modelový příklad č. 3

Pro tento modelový příklad nenabízí Provident žádný svůj produkt. Půjčka Provident je totiž poskytována pouze do výše 80 000 Kč.

5.4.4 Cofidis, s.r.o. – Hotovost a Partnerská půjčka

Společnost Cofidis nabízí dva svoje produkty, které lze pro naše modelové příklady použít, jedná se půjčku „Hotovost“ a „Partnerskou půjčku. Zatímco půjčku Hotovost lze sjednat ve výši 20 – 90 tisíc Kč a na dobu splácení v rozmezí 1 – 52 měsíců, Partnerská půjčka může být poskytnuta ve výši 40 – 500 tisíc Kč a na 12 – 90 měsíců splácení nezávisle na tom, jestli o půjčku žadatel žádá s partnerem nebo sám. [2]

Tabulka 26: Cofidis – Modelový příklad č. 1

	Hotovost	Partnerská půjčka
Výše splátky	1 869 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	24 %	-
RPSN	24 %	-
Celková částka	22 428 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

Nabídka pro Partnerskou půjčku u tohoto modelové příkladu neexistuje, jelikož minimální částka musí být ve výši 40 tisíc Kč.

Tabulka 27: Cofidis – Modelový příklad č. 2

	Hotovost	Partnerská půjčka	
		S partnerem	Sám
Výše splátky	2 400 Kč	1970 Kč	2 059 Kč
Úroková sazba (p.a.)	24 %	17,9 %	20,3 %
RPSN	24 %	17,9 %	20,3 %
Celková částka	123 648 Kč	118 200 Kč	123 540 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnoty u úvěru Hotovost jsou spočítány pro 52 měsíců splácení, což je pro tento příklad maximální délka splácení, kterou půjčka Hotovost nabízí.

Tabulka 28: Cofidis – Modelový příklad č. 3

	Hotovost	Partnerská půjčka	
		S partnerem	Sám
Výše splátky	-	2740 Kč	2 059 Kč
Úroková sazba (p.a.)	-	9,9 %	21,3 %
RPSN	-	9,9 %	21,3 %
Celková částka	-	197 280 Kč	255 384 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

5.4.5 Profi Credit – Zaměstnanecký úvěr

Jediným produktem, který Profi Credit nabízí, je „Zaměstnanecký úvěr“ a lze jej sjednat ve výši 10 – 166 tisíc a ve speciální nabídce na částku menší než 10 tisíc Kč ovšem s pevně stanovenou dobou splatnosti, která jinak lze sjednat v rozmezí 12 – 48 měsíců. Proto jsou tedy modelové situace č. 2 a č. 3 spočítané právě pro tuto maximální dobu splácení 48 měsíců [17].

Tabulka 29: Profi Credit – Modelový příklad č. 1

	Zaměstnanecký úvěr	Bez nabídky
Výše splátky	1 979 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	32,96 %	-
RPSN	38,42 %	-
Celková částka	23 748 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 30: Profi Credit – Modelový příklad č. 2

	Zaměstnanecký úvěr	Bez nabídky
Výše splátky	3 014 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	32,84 %	-
RPSN	38,25 %	-
Celková částka	144 672 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 31: Profi Credit – Modelový příklad č. 3

	Zaměstnanecký úvěr	Bez nabídky
Výše splátky	5 651 Kč	-
Úroková sazba (p.a.)	32,83 %	-
RPSN	38,25 %	-
Celková částka	271 248 Kč	-

Zdroj: vlastní zpracování

6 VÝSLEDKY A KOMPARACE SPOTŘEBITELSKÝCH ÚVĚRŮ

V této kapitole se seznámíme s výsledky naší analýzy v podobě sestavených žebříčků pro jednotlivé modelové příklady. Pro výsledky byla u každé instituce vybrána **nejlepší nabídka**, která přesně pasovala pro naše kritéria, tedy vždy ta, která nebyla v předchozích modelových příkladech označena červeně. U každého modelového příkladu jsou vždy uvedeny 3 tabulky, kde každá z nich znázorňuje výsledky, konkrétně první z nich odráží výsledky pro bankovní společnosti, druhá pro nebankovní, třetí celkové výsledky a každá z nich je také doplněna o krátký komentář. Následuje celkové shrnutí výsledků se závěrečnou tabulkou, která porovná výsledky pro všechny dané modelové příklady dohromady. V poslední části této kapitoly bude provedena komparace nabídek od bankovních a nebankovních společností.

6.1 Výsledky pro modelový příklad č. 1

Modelový příklad č. 1 – Žadatel si chce půjčit 20 000,- s dobou splatnosti 12 měsíců.

Tabulka 32: Pořadí bankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 1

1.	Raiffeisenbank	21 204 Kč
2.	Česká spořitelna	22 467 Kč
3.	ČSOB	22 536 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>22 069 Kč</i>
	GE Money Bank	-
	Komerční banka	-

Zdroj: vlastní zpracování

I přes velmi nízkou částku u tohoto modelového příkladu můžeme vidět poměrně velký rozdíl mezi nabídkami. První místo s přehledem obsadila Raiffeisenbank, jejíž nabídka je výrazně výhodnější než u ostatních bank. Druhá nejlepší nabídka je o 1 263 Kč dražší, třetí potom o 1 332 Kč. Komerční Banka ani GE Money Bank nejsou do žebříčku zařazeny, protože pro tento modelový příklad nenabízí žádný svůj produkt.

Tabulka 33: Pořadí nebankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 1

1.	Home Credit	22 091 Kč
2.	Cetelem	22 104 Kč
3.	Cofidis	22 428 Kč
4.	Profi Credit	23 748 Kč
5.	Provident Financial	25 418 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>23 158 Kč</i>

Zdroj: vlastní zpracování

U nebankovních poskytovatelů jsou tři nejlepší nabídky v rozmezí velmi malé částky, mezi kterými vyhrává Home Credit před Cetelem a Cofidis. Další nabídky jsou za vítězem dražší již o větší částku, čtvrtý Profi Credit o 1 657 Kč a pátý Provident dokonce o 3 327 Kč.

Tabulka 34: Celkové pořadí všech poskytovatelů pro modelový příklad č. 1

1.	Home Credit	22 091 Kč
2.	Cetelem	22 104 Kč
3.	Raiffeisenbank	22 204 Kč
4.	Cofidis	22 428 Kč
5.	Česká spořitelna	22 467 Kč
6.	ČSOB	22 536 Kč
7.	Profi Credit	23 748 Kč
8.	Provident Financial	25 418 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>22 750 Kč</i>
9.	Komerční banka	-
10.	GE Money Bank	-

Zdroj: vlastní zpracování

Celkově nejlepšího výsledku u tohoto modelového příkladu dosáhl Home Credit. Výše jeho nabídky předčila druhý Cetelem o 13 Kč a trojici nejlepších doplnila Raiffeisenbank. Odstupy mezi nabídkami jsou velmi malé, především z důvodu, že je tento modelový příklad zvolen pro nízkou částku. I přes to jsou ovšem dvě nejhorší nabídky od Profi Credit a Provident výrazně dražší, přičemž Provident dokonce o 3 327 Kč než vítězná nabídka od Home Credit. Vybraný produkt od Komerční banky ani GE Money Bank nelze sjednat v požadované výši 20 tisíc Kč, proto nejsou do výsledků zahrnuty.

6.2 Výsledky pro modelový příklad č. 2

Modelový příklad č. 2 – Žadatel si chce půjčit 80 000,- s dobou splatnosti 60 měsíců.

Tabulka 35: Pořadí bankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 2

1.	Komerční banka	98 083 Kč
2.	ČSOB	99 540 Kč
3.	Raiffeisenbank	104 160 Kč
4.	GE Money Bank	108 969 Kč
5.	Česká spořitelna	112 453 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>104 641 Kč</i>

Zdroj: vlastní zpracování

Pro modelovou situaci č. 2 nabízí nejvýhodnější bankovní půjčku Komerční banka, které se přibližuje pouze ČSOB. Po těchto dvou bankách, které s přehledem vévodí žebříčku, lze zaznamenat velký skok, kdy další nabídku od Raiffeisenbank dělí 4 620 Kč. I přes to, že je u České spořitelny v tabulce uvedena částka při řádném splácení, tedy s odměnou, ani zdaleka nedosahuje nejlepším nabídkám a je na posledním místě, přičemž rozdíl od první Komerční banky činí 14 370 Kč.

Tabulka 36: Pořadí všech nebankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 2

1.	Cetelem	105 400 Kč
2.	Home Credit	110 450 Kč
3.	Cofidis	123 540 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>113 130 Kč</i>
	Profi Credit	144 672 Kč
	Provident Financial	117 487 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvýhodnější nebankovní nabídku má společnost Cetelem, která je před druhým Home Credit výhodnější o 5050 Kč a před třetím Cofidis již o 18 140 Kč. Půjčky od Profi Credit a Provident nejsou do žebříčku zahrnuty, protože nenabízí požadovanou dobu splatnosti. Uvedené částky jsou pro maximální dobu splácení, kterou nabízí, tedy 48 měsíců pro Profi Credit a 25 pro Provident.

Tabulka 37: Celkové pořadí všech poskytovatelů pro modelový příklad č. 2

1.	Komerční banka	98 083 Kč
2.	ČSOB	99 540 Kč
3.	Raiffeisenbank	104 160 Kč
4.	Cetelem	105 400 Kč
5.	GE Money Bank	108 969 Kč
6.	Home Credit	110 450 Kč
7.	Česká spořitelna	112 453 Kč
8.	Cofidis	123 540 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>107 824 Kč</i>
	Profi Credit	144 672 Kč
	Provident Financial	117 487 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z uvedené tabulky lze vyčíst, že tomuto modelovému příkladu s přehledem dominují nabídky od bankovních institucí. Na prvních třech příčkách se umístily bankovní instituce, jejichž nabídkám dokáže částečně konkurovat pouze Cetelem. Zřetelný rozdíl je vidět již

u průměrné výše úvěrů u obou skupin. Zatímco průměrná výše u bankovních institucí je 104 641 Kč, u nebankovních je to 113 130 Kč, tedy o 8 489 Kč více.

6.3 Výsledky pro modelový příklad č. 3

Modelový příklad č. 3 – Žadatel si chce půjčit 150 000,- s dobou splatnosti 72 měsíců.

Tabulka 38: Pořadí bankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 3

1.	ČSOB	184 176 Kč
2.	Komerční banka	191 583 Kč
3.	Raiffeisenbank	205 056 Kč
4.	GE Money Bank	207 792 Kč
5.	Česká spořitelna	216 195 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>200 960 Kč</i>

Zdroj: vlastní zpracování

Pro modelový příklad č. 3 u bankovních institucí dominuje ČSOB, především díky své odměně za řádné splácení, která je v podobě nulového úroku od druhé poloviny splácení. Stejně jako u předchozího příkladu je k vidění propastný rozdíl mezi nejlepší a nejhorší bankou, který činí 32 020 Kč, což je u půjčených 150 tisíc Kč velmi znatelná částka.

Tabulka 39: Pořadí nebankovních poskytovatelů pro modelový příklad č. 3

1.	Cetelem	206 646 Kč
2.	Home Credit	211 002 Kč
3.	Cofidis	255 380 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>224 344 Kč</i>
	Profi Credit	277 248 Kč
	Provident Financial	-

Zdroj: vlastní zpracování

Stejně jako v předešlém modelovém příkladu prvenství mezi nebankovními společnostmi získal Cetelem. Druhou příčku s půjčkou dražší o 4 356 Kč obsadil Home Credit a třetí místo s již velkým rozdílem od prvních dvou získal Cofidis, jejichž půjčka je ovšem dražší už o 48 734 Kč než vítězná. Profi Credit nebyl do žebříčku zařazen, jelikož nenabízí námi požadovanou dobu splácení, a v tabulce je tedy uvedena částka pro dobu 48 měsíců splácení. Provident Financial naopak nenabízí potřebnou výši úvěru, proto není uveden vůbec.

Tabulka 40: Celkové pořadí všech poskytovatelů pro modelový příklad č. 3

1.	ČSOB	184 176 Kč
2.	Komerční banka	191 583 Kč
3.	Raiffeisenbank	205 056 Kč
4.	Cetelem	206 646 Kč
5.	GE Money Bank	207 792 Kč
6.	Home Credit	211 002 Kč
7.	Česká spořitelna	216 195 Kč
8.	Cofidis	255 380 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>209 792 Kč</i>
	Profi Credit	277 248 Kč
	Provident Financial	-

Zdroj: vlastní zpracování

Také pro tento modelový příklad existuje dominance bankovních společností. Na prvních třech místech se umístily stejné banky jako u předešlého příkladu, s rozdílem, že ČSOB a Komerční banka si obrátily pořadí. Nejlepším nebankovním poskytovatelem, který se alespoň částečně přibližuje bankovním nabídkám, je opět Cetelem. Druhým takovým je Home Credit, který svou nabídkou předčil Českou spořitelnu. Nejhorším poskytovatelem je Cofidis, který je dražší o propastných 71 204 Kč než vítězná nabídka.

6.4 Celkové výsledky

Celkové výsledky, které budou uvedeny v následujících třech tabulkách, jsou sestaveny na základě jednoduchého součtu nabídek každé společnosti pro všechny modelové příklady. Přesto, že GE Money Bank ani Komerční banka nemají nabídku pro první modelový příklad, jsou do celkového pořadí zařazeny, lze totiž očekávat, že jejich nabídka by se u tak malé částky lišila pouze nepatrně. K jejich součtu tedy byla započítána průměrná výše úvěrů pro chybějící modelový příklad, a to 22 069 Kč.

Tabulka 41: Celkové pořadí sledovaných bankovních poskytovatelů

1.	ČSOB	306 352 Kč
2.	Komerční banka	311 375 Kč
3.	Raiffeisenbank	331 735 Kč
4.	GE Money Bank	338 830 Kč
5.	Česká spořitelna	351 115 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>327 890 Kč</i>

Zdroj: vlastní zpracování

V celkovém pořadí u bankovních institucí přesvědčivě vyhrála nabídka od ČSOB, které se částečně přiblížila pouze druhá Komerční banka. Na třetím místě s již větším rozdílem se umístila Raiffeisenbank a v závěsu za ní GE Money Bank. Celkově nejhorší bankovní institucí se tedy stala Česká spořitelna, která v součtu našich tří modelových příkladů je oproti vítězné ČSOB dražší o 44 763 Kč.

Tabulka 42: Celkový pořadí sledovaných nebankovních poskytovatelů

1.	Cetelem	334 150 Kč
2.	Home Credit	343 543 Kč
3.	Cofidis	401 348 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>359 680 Kč</i>
	Profi Credit	-
	Provident Financial	-

Zdroj: vlastní zpracování

V součtu nabídek u nebankovních společností s přehledem zvítězil Cetelem, druhý Home Credit ztrácí v součtu 9 393 Kč a třetí Cofidis je oproti vítězi dražší již o 67 198 Kč. V konečném pořadí není počítáno s Profi Credit ani Provident, které nemají pro 2., ani 3. modelový příklad nabídku. Nabízel se podobný postup, který byl použit v předchozí tabulce u GE Money Bank a Komerční banky, nicméně u Profi Credit a Provident nelze vyjít z předpokladů ostatních poskytovatelů, a jelikož se jedná o vyšší částky, orientační součet by byl velmi nepřesný, proto tyto instituce nejsou do tabulek započítány.

Tabulka 43: Celkové pořadí všech sledovaných poskytovatelů

1.	ČSOB	306 352 Kč
2.	Komerční banka	311 375 Kč
3.	Raiffeisenbank	331 735 Kč
4.	Cetelem	334 150 Kč
5.	GE Money Bank	338 830 Kč
6.	Home Credit	343 543 Kč
7.	Česká spořitelna	351 115 Kč
8.	Cofidis	401 348 Kč
	<i>Průměrná výše</i>	<i>339 812 Kč</i>
	Profi Credit	-
	Provident Financial	-

Zdroj: vlastní zpracování

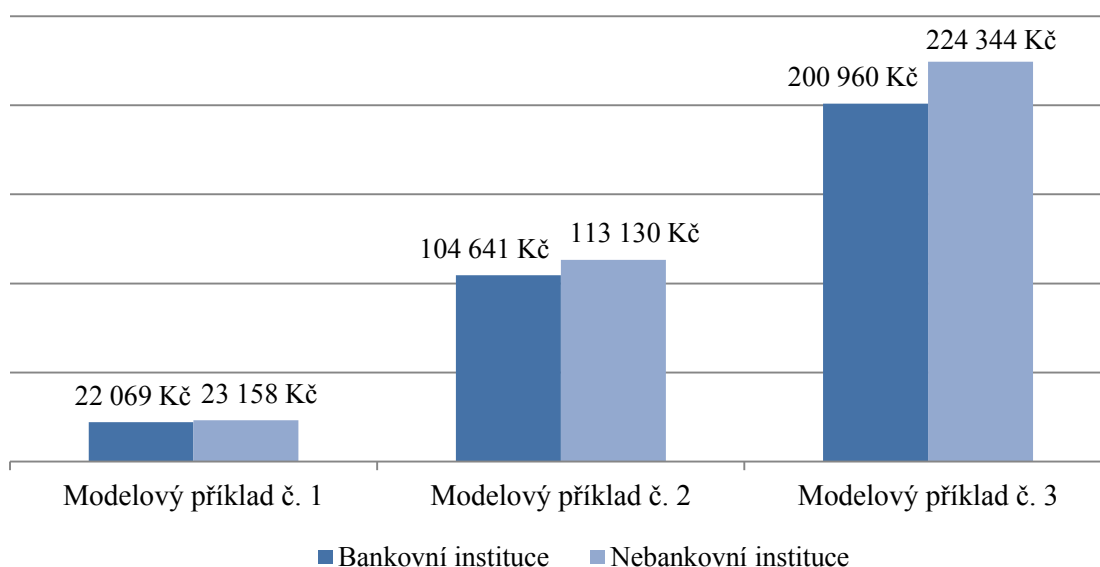
Pouze u prvního modelového příkladu byla nabídka nebankovních poskytovatelů výhodnější než u bank. Při půjčce na vyšší částky byly jasně lepší banky, což se také odrazilo na konečném žebříčku. ČSOB a Komerční banka obsadily první dvě místa s poměrně jasným

rozdílem, kdy třetí Raiffeisenbank je v součtu svých nabídek dražší o 25 383 Kč. Nejlepší nebankovní nabídka je od Cetelem, a to na čtvrtém místě. V součtu nabídek je nejhorší Cofidis, který je oproti vítězné ČSOB dražší téměř o 100 000 Kč.

6.5 Komparace nabídky bankovních a nebankovních společností

Na začátku je nutné připomenout, že tato komparace bankovních a nebankovních společností je založena pouze na výsledcích modelových příkladů pro námi vybrané produkty. Existuje mnoho faktorů, podle kterých lze porovnávat bankovní a nebankovní společnosti včetně jejich nabídek, nicméně cílem práce je komparace pouze z hlediska celkové splatné výše poskytnutého úvěru. V následujícím porovnání se tedy vychází především z výsledků této práce. Z provedené analýzy lze obecně říci, že pro všechny modelové příklady byly v průměru **výhodnější nabídky od bankovních společností**, což dokazuje i následující obrázek 6.

Obrázek 6: Porovnání průměru nabídek od bankovních a nebankovních poskytovatelů

Zdroj: vlastní zpracování

U úvěrů na vyšší částky je rozdíl přirozeně větší, a to právě v závislosti na výši úvěru. Je nutné zmínit, že některé nebankovní instituce svou nabídkou banky předčí, tak jak bylo znázorněno ve výsledcích pro jednotlivé modelové příklady, nicméně v průměru jsou jednoznačně dražší. Po sečtení částek pro modelové příklady bylo dohromady žádáno o 250 000 Kč. V součtu průměrů pro všechny modelové příklady u bankovních institucí se částka vyšplhala na 327 670 Kč, klient by tedy v průměru zaplatil o 77 670 Kč nad rámec půjčených peněz. U nebankovních společností součet průměrných nabídek činí 360 632 Kč a

klientova splatná částka navíc je 110 632 Kč. Při porovnání těchto dvou částek zaplacených nad rámec půjčených peněz u obou skupin se rozdíl nemusí zdát tak velký, nicméně nesmíme zapomínat na to, že se jedná o průměrnou částku.

Dalším důležitým faktem, který částečně vyšel najevo z našeho pozorování, je rozdíl v maximální výši, ve které obě skupiny své úvěry poskytují. Zatímco u všech bankovních společností je možné úvěr čerpat v řádech sta tisíců korun, u nebankovních se maximální částky pohybují okolo 150 tisíc Kč. S tím je spojena i doba splácení, kde všechny vybrané banky nabízely dobu splatnosti vyšší než 5 let, naopak u nebankovních společností se maximální možná doba splácení pohybovala v nižších časových horizontech.

ZÁVĚR

Primárním cílem této bakalářské práce byla analýza nabídky spotřebitelských úvěrů u vybraných bankovních a nebankovních institucí z pohledu výhodnosti jejich nabídek a následná komparace obou skupin těchto poskytovatelů. Pro analýzu byly zvoleny tři uměle vytvořené modelové příklady, na kterých byla následně analýza provedena. Obecně nejlepších výsledků dosáhly společnosti ČSOB, Komerční banka a Raiffeisenbank. Nejlepším nebankovním poskytovatelem se na čtvrtém místě stal Cetelem, který byl s Home Credit jediný schopný konkurovat bankovním nabídkám. Při porovnání obou těchto skupin vyšlo celkem jednoznačně najevo, že výhodnější nabídku mají bankovní společnosti. Shrňeme-li tedy komparaci založenou na výsledcích analýzy, můžeme říci, že nabídka bankovních institucí je z pohledu žadatele výhodnější než nabídka od nebankovních společností. Což se odráží již od faktu, že počet kvalitních bank, které poskytují spotřebitelské úvěry, je poměrně vysoký. U nebankovních institucí je pouze malý počet opravdu kvalitních poskytovatelů, kteří se svou nabídkou bankám vyrovnají. I přes to, že je nabídka bank o tolik výhodnější, se spousta klientů obrací na nebankovní společnosti, což ukazuje také obrázek 4. Pokud bychom chtěli tento fakt odůvodnit, je to především proto, že klienti, které banky odmítnou, se obrátí právě na nebankovní společnosti, které jim téměř s jistotou úvěr poskytnou.

Dílčím cílem bylo vytvoření pořadí vybraných poskytovatelů podle výhodnosti nabízených úvěrů pro dané modelové příklady. Tato pořadí jsou vždy pro každý modelový příklad uvedena v kapitole Analýza trhu spotřebitelských úvěrů v ČR. Každé takové pořadí bylo doplněno o krátký komentář. Zajímavostí je, že každý modelový příklad přinesl jiné pořadí, proto je výhodnější pro konkrétní spotřebitelský úvěr sledovat nabídku více poskytovatelů.

Práce může také sloužit případnému zájemci o spotřebitelský úvěr jako určitá pomůcka při hledání vhodného, respektive nejvýhodnějšího poskytovatele pro své potřeby. Díky uvedeným informacím může pro něj být tato práce rychlým a jednoduchým nástrojem pro výběr či porovnání nabídky potenciálních věřitelů. Teorie uvedená v první polovině práce může zase obecně rozšířit znalosti v oblasti poskytování spotřebitelských úvěrů a napomoci získat potřebné informace před samotným rozhodnutím o tomto druhu úvěru žádat, což byl poslední dílčí cíl této práce.

Všechny cíle, které byly vytyčeny na začátku této práce, byly dle mého názoru splněny. Analýzou bylo zjištěno, kteří poskytovatelé mají nejvýhodnější nabídku spotřebitelských úvěrů pro modelové příklady. Následná komparace porovnala obě skupiny poskytovatelů, kde se jasně projevila výhodnost bankovních nabídek.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] Cetelem. *Osobní půjčka na cokoli* [online]. 2014 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <https://www.cetelem.cz/osobni-pujcka/>
- [2] Cofidis. *Půjčka Cofidis* [online]. 2014 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.cofidis-pujcky.cz/vice-informaci>
- [3] ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3
- [4] Česká spořitelna. *Půjčka* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance/pujcka/o-produktu-d00019565>
- [5] ČLFA. *Spotřebitelské úvěry* [online]. 2014 [cit. 2015-04-9]. Dostupné z: <http://clfa.cz/index.php?textID=48>
- [6] ČSOB. *Půjčka na cokoliv* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Lide/Pujcky-a-uvery/Stranky/CSOB-Pujcka-na-cokoliv.aspx>
- [7] DOHNAL, Jakub. *Spotřebitelský úvěr: praktická příručka s příklady a judikaturou*. Praha: Leges, 2011, 128 s. Praktik. ISBN 978-808-7212-769.
- [8] DVOŘÁK, Petr. *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2005. 681 s. ISBN 80-7201-515-X
- [9] DVOŘÁKOVÁ, Iva. *Komunitární právní úprava spotřebitelského úvěru v praxi: komentář*. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2010, 710 s. ISBN 978-808-7255-483.
- [10] GE Money Bank. *Osobní Expres půjčka* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <https://www.gemoney.cz/lide/pujcky/expres-pujcka>
- [11] Home Credit. *Hotovostní půjčka* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <https://www.homecredit.cz/pujcky/>
- [12] Komerční banka. *Osobní úvěr* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/lide/obcane/pujcka-bez-rizika-osobni-uver.shtml>
- [13] Ministerstvo financí ČR. *Novela zákona o spotřebitelském úvěru* [online]. 2013 [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2013/novela-zakona-o-spotrebitelskem-uveru-vs-9918>
- [14] Měsíc, *Spotřebitelské půjčky* [online]. 2014 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.mesec.cz/pujcky/spotrebitelske-uvery/pruvodce/>

- [15] PÁNEK, Dalibor. *Bankovní služby*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2001, 70 s. ISBN 80-210-2691-X.
- [16] Peníze. *Škola finanční gramotnosti* [online]. 2014 [cit. 2015-04-9]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/pujcky/215341-skola-financni-gramotnosti-uvery-a-pujcky-proc-je-tak-dulezite-rpsn>
- [17] Profi Credit. *Zaměstnanecký úvěr* [online]. 2013 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.proficredit.cz/pro-obcany/zamestnanecky-uver>
- [18] Provident Financial. *Půjčka Provident* [online]. 2013 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <https://www.provident.cz/pujcka-provident/>
- [19] PULPÁNOVÁ, Stanislava. *Komerční bankovníctví v České republice*. 1. vyd., Praha: Oeconomica, 2007, 338 s., ISBN 978-80-245-1180-1
- [20] Raiffeisenbank. *Osobní půjčka* [online]. 2015 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <https://www.rb.cz/osobni/pujcky/osobni-pujcka>
- [21] REVENDA, Zbyněk. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Management Press, 2012, 423 s. ISBN 978-80-7261-240-6.
- [22] SEKERKA, Bohuslav. *Banky a bankovní produkty*. Praha: Profess, 1997, xii, 532 s. ISBN 80-852-3551-X.
- [23] ŠENKÝŘOVÁ, Bohuslava. *Bankovníctví*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2010, 253 s. ISBN 978-80-7408-029-6.
- [24] TEPLÝ, Petr. *Navigátor bezpečného úvěru*. 1. vyd. V Praze: Karolinum, 2013, 198 s. ISBN 978-802-4622-873.
- [25] WACHTLOVÁ, Lucie. *Zákon o spotřebitelském úvěru: komentář*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2011, xviii, 328 s. ISBN 978-807-4001-185.
- [26] ZEMAN, Václav. *Bankovníctví: 1. díl*. Vyd. 2., rozš. a dopl. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2008, 99 s. ISBN 978-80-214-3580-3.
- [27] ZEMAN, Václav. *Bankovníctví: 2. díl*. Vyd. 2., rozš. a dopl. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2008, 99 s. ISBN 978-80-214-3581-0.